Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

12 PAGINI ● 0,50 LEI ● ANUL XI ● NR. 36 ● SÎMBĂTĂ 5.XI.1966

PASIUNE ŞTIINŢIFICĂ ŞI DRAGOSTE DE ŢARĂ

Insemnări de la expoziția „Dezvoltarea științei în România"

...Centum anni Academiae Rei Publicae Socialistae Romaniae a prilejuit o impresionantă și unică expoziție sintetică în sala Dalles: **„DEZVOLTAREA ȘTIINȚEI ÎN ROMÂNIA"**. A fost greu ca dintr-o vastitate copleșitoare de material să se selecteze numai ceea ce-i mai ilustrativ, mai expresiv, mai caracteristic. Și totuși, iată, s-au adunat atîtea valoroase exponate, că numai enumerarea lor ar necesita o gazetă.

Ci, strecurîndu-ne prin șuvoiul calm al vizitatorilor, cu mintea aprinsă de curiozitate și cu inima înfiorată de emoție, ne propunem să urmărim o singură categorie de piese expuse: cele referitoare la slova scrisă a foarte numeroșilor cercetători în domeniul științei și al artei. Și asta nu din cine știe ce intenții grafologice, ci pentru că scrisul a fost, de milenii, instrumentul prin care s-au transmis gîndul, simțirea, rezultatele cercetărilor științifice. Pentru că, în expoziția „Dezvoltarea științei în România", manuscrisele sînt numeroase și aduc o notă specifică de autentic, de emotivitate, cu o inebranlabilă putere de sugestie și impresionare. Nu poți să nu urmărești cu emoție liniile spiralo-meandrice și desenele incizate pe ceramica preistorică de la Cucuteni ori Drajna. Nu poți să nu te gîndești cu admirație la finețea daltei care a zămislit surîsul „Fortunei cu Pontos", descoperită la Constanța sau volutele și acantul capitelurilor de la Sarmizegetusa sau de la Alba Iulia.

Slova primelor inscripții romane pe pămîntul Daciei, ca și scrierea medievală a întîiielor documente despre formarea poporului și a limbii române se completează cu gravurile colorate din Chronicon pictum Vindobonense, cu primele atestări ale umaniștilor români și străini din evul mediu. Toate adeveresc că, pe această românească vatră, s-a zămislit, din vreme, o știință românească. Și s-a dezvoltat, în pas cu epoca, prin efortul întregului popor.

La dascălul Grigore Țamblac, ctitor al școlilor din

Conf. univ. Dumitru ALMAȘ

(Continuare în pag. 7)

În anul I la Cluj: *primele note... care nu se trec în carnet*

Fotografia: Emil COJOCARU

CITIȚI!

Estudiantina

1. Pentru M. V., student la Facultatea de matematici a Universității București, bolnav fiind, frecventarea cursurilor a fost imposibilă un timp. Un caz, un accident, dar M. V. poate recupera pierderile. Dovezi: unele examene luate satisfăcător. Pînă aici totul este obișnuit. Timpul trece și cele cîteva examene „lăsate" păreau a nu mai fi o piedică în drumul lui M. V., care invoca motivul că le amînă pentru o pregătire pe măsura posibilităților. Dar iată că susnumitului îi vine nemaipomenita, înălțătoarea idee să spună: „Nu merg la examene. Repet anul". Și aici vreau să intentez un mic proces studentului M. V.: Un an pierdut. Pentru ce? Era vorba de un drum negăsit, de căutarea lui? Categoric, nu! Odată reintrat în ritmul obișnuit un om își refuză sieși dreptul de a ajunge alături de întreaga sa grupă în anul III. Să fi dorit M.V. să studieze „mai mult"? Îndoielnic, fiindcă adevăratul studiu nu presupune, după cum știe toată lumea, repetarea anului! Își putea completa cunoștințele în alt fel, mai ales că atmosfera examenelor îl „prinsese". Atunci ce-i mai trebuia decît un surplus de muncă și înlăturarea nepăsării, care se ascundea dincolo de cuvintele lui, și care dovedea neînțelegerea normelor vieții studențești?

Lîngă aceste cuvinte nu pot să nu adaug întrebarea: cum au privit colegii săi de an și de grupă „hotărîrea lui"? Știau ei că acest om trebuie ajutat sau nu? Răspunsul e: știau, dar atunci cînd interesul se oprește la un metru de tine, cînd cei din jur nu te interesează, cînd oamenii nu pot să dea un sfat și un sprijin, înseamnă că ei înșiși se complac într-o viață care n-adaugă nimic în plus, colegial, prietenesc.

2. Primele zile ale anului II, P. H. e singur. Un necunoscut nu poate fi decît singur printre ceilalți studenți care se cunosc de un an. Chipurile nu spun nimic. Această răceală care se interpune între două părți inegale ca putere, ca îndrăzneală, avea să-și adune „roadele". P. H. avea de dat înaintea sesiunii examenele de diferență — venea de la o altă facultate. Ajutorul dorit întîrzia să se arate.

Sesiunea face curățenia cuvenită și ce-i alb, rămîne alb, ce-i negru, rămîne negru. Examenele neluate atîrnă greu. P. H. e dezechilibrat. P. H. se clatină. În acest moment, V. F., aproape necunoscută pentru el, emite primul gest sensibil al sprijinului cumpenei, care se înclină în gol, care se leagănă între a rămîne „printre noi" și a pleca „dintre noi". P. H. nu trebuie să repete anul! În fața îndoielii acestuia, de astă dată grupa se ridică din răceala ei și răspunde conform unei înalte morale studențești. Gîndul și fapta se completează, sudura se face la temperaturile încrederii în om, în cel mai aproape om care stă să cadă și n-are puterea să se ridice, nu are curajul încrederii în forțele sale. Azi P. H. e student în anul III.

★

Doi tineri, două vieți și timpul care se-adaugă necruțător. Ne întîlnim, ne cunoaștem, ne stimăm, ne sîntem colegi. Cînd ne dăm mîinile, pulsul ne bate în tîmple cu aceeași intensitate a încrederii că ne sîntem prieteni, că ne putem ajuta.

Cele de mai sus sînt pilduitoare: întotdeauna acolo unde nu cauți Nimic nu poți găsi Ceva. De o parte nu găsesc decît ignoranța și lipsa de răspundere față de tine ca ins, față de locul pe care ți-l oferă societatea, sau mai bine zis ți-l încredințează, față de ce se petrece cu colegul de lîngă tine. De cealaltă parte ajutorul sincer dat unui tînăr cînd viața îți impune ritmul ei natural, cînd această părăsire este egală cu o dezertare, conștiința că un om ridicat cu greu reprezintă totdeauna foarte mult, că îndepărtarea lui din lașitate, din indiferență și din comoditate contravine prețuirii celui cu care împarți băncile amfiteatrelor. Credința în cel cu care muncești și trăiești alături, spiritul de solidaritate, colegialitatea înțeleasă ca exigență și sprijin este o mărturie a integrării în ritmul contemporan și la nivelul cerințelor etice socialiste.

Dumitru M. ION

An nou, probleme vechi

Materialul bibliografic pentru proiectele de an la cele două facultăți de la Institutul politehnic din Galați a rămas și în acest an o „problemă". În multe cazuri studenții sînt nevoiți să culeagă date din lucrări pe care biblioteca institutului le are doar în două-trei exemplare, ceea ce duce la o muncă în salturi. Așa este cazul cu „Scule așchietoare" de PEKARSKI, „Dispozitive pentru mașini unelte" de BOLOTIN și COTROMIN, „Tehnologia matrițării și stanțării la rece" de ZUBTOV — pentru proiectele anilor IV și V Mecanică —, „Frigul" de KOMAROV, „Tehnologia laptelui" de BARANOVSCHI — pentru anii IV și V Tehnologie și altele. Cu toate că s-au făcut propuneri în nenumărate rînduri ca aceste lucrări să fie multiplicate în întregime sau în parte (capitolele principale) prin posibilitățile institutului, conducerea bibliotecii și decanatele nu au luat nici o măsură în acest sens. De asemenea, colecția de STAS-uri a bibliotecii nu este completată la zi cu ultimele modificări, astfel că studenții lucrează după date valabile acum 10—15 ani.

Nu mai vorbim de sălile cu planșete necesare pentru executarea proiectelor de an și de diplomă, care încă nu s-au pus la dispoziția studenților din ultimul an.

O situație necorespunzătoare se creează în unele zile (în special joia dimineața) la laboratorul de tehnologia laptelui, cînd, din cauză că serviciul de aprovizionare nu procură la timp lapte și produse lactate pentru analizele de laborator, se ivesc perturbații în planificarea lucrărilor, unele din acestea neputîndu-se executa.

Este cunoscut faptul că la laboratoarele de chimie trebuie asigurată o bună ventilație pentru înlăturarea gazelor nocive. Și totuși la Galați, la laboratoarele de chimie analitică și organică, ventilatoarele nu funcționează de la prima săptămînă de cursuri. Și în loc ca eliminarea gazelor să se facă în exterior, ventilatoarele sînt montate pe coridor. Urmarea se poate bănui.

Credem că, printr-o mai bună organizare și mai mult interes pentru rezolvarea cererilor justificate ale studenților, asemenea neajunsuri pot fi înlăturate.

Corneliu STIRCESCU

Muncă patriotică la Bădălan

Duminica trecută, pe ogoarele gospodăriei agricole de stat Bădălan, situate pe locul unde odinioară domneau apa, stuful și papura lacului Brateș, și-au dat întîlnire mii de oameni ai muncii din Galați, printre care 750 de studenți din anii I și II ai institutelor de învățămînt superior din oraș.

Studenții au lucrat la despănușatul și transportul porumbului la bazele de recepție.

Bilanțul muncii s-a concretizat în despănușarea a 20 tone și în transportul a 45 tone de porumb.

Emil GAMAN

15 INTERUNIVERSITAR

BUCUREȘTI · GALAȚI · IAȘI · BACĂU · CLUJ

Filă de cenaclu

După o vacanță de cîteva luni, Cenaclul literar „LIVIU REBREANU" de la Facultatea bucureșteană de drept și-a deschis noua stagiune prin prezentarea creațiilor tinerilor poeți TITUS ANDREI („METAMORFOZA", „TRECERI", „SEMNE DE PUNCTUAȚIE") și NICOLAE CARAS („ULCIOR", „CONSTRUCTOR", „SĂPTĂMÎNI", „HAINELE" etc.).

Participînd la discuții, și-au expus opiniile critice pe marginea lucrărilor tovarășii: conferențiar dr. N. Prisca, lector I. Călugăru și studenții Dumitru Popa, Vasile Rădulescu, Robert Dimboviceanu, Irimie Mic, Adrian Constantinescu și Andrei Stanciu.

G. I. CHIUZBAIAN

Din păcate!

La clubul studențesc băcăuan, conf. univ. BARBU THEODORESCU ne-a ținut o interesantă și aplaudată evocare a personalității lui Nicolae Iorga. La sfîrșit, însă, cu totul exterior obiectului comunicării, a ținut să ne amintească (ceea ce era de altfel cunoscut) că d-sa e autorul unui curs de folclor (redactat împreună cu Octav Păun). Și nu numai atît: a început apoi să-l deprecieze public pe lectorul universitar ieșean, V. Adăscăliței, pentru simplul motiv de a-i fi criticat volumul.

Dorim ca tovarășul conf. univ. B. Theodorescu să vină și altădată între noi și să ne dezvăluie cît mai mult din bogatele sale cunoștințe. Dar numai pentru atît!

Rodica TODERIȚA

Recital clujean:

Renașterea în muzică și poezie

O grădină învăluită de mantia nopții. Un balcon luminat feeric într-un albastru transparent de unde un cor intonează melodii preclasice... Iar, din cînd în cînd, o fată apărînd pentru a recita sonete...

Acesta a fost cadrul în care s-a desfășurat, cu cîteva zile în urmă, în incinta Institutului de arte plastice „Ion Andreescu" din Cluj, un recital intitulat: „Renașterea în muzică și poezie".

Canțonetele „Frumoasă, dulce floare", „Cînd m-amăgeam" sau „Aurora" sînt cîteva din lucrările corale compuse de Claudio Monteverdi care s-au revărsat în interpretarea studenților anului V de la Conservatorul „G. Dima" din Cluj. Apoi sonete de Petrarca, Michelangelo sau François Villon.

A fost un spectacol interesant, de aleasă ținută, realizat prin grija artistei emerite Maria Cupcea de la Teatrul Național.

Această primă manifestare culturală dintr-un șir de plănuite colaborări artistice între studenții celor două institute a marcat un început promițător. Se așteaptă cu interes montarea altor spectacole complexe, precum și deschiderea unor expoziții promise de studenții plasticieni.

Dumitru VIRTIC
Ovidiu COMES

E rîndul asociației!

Studenții Institutului pedagogic din Baia Mare au primit vizita profesorului univ. dr. docent Liviu Rusu de la Facultatea de filologie din Cluj. Oaspetele clujean s-a întîlnit în sala de festivități a institutului cu cadre didactice și studenți, prezentînd expunerea „Literatura universală comparată". În aceeași zi la Casa de cultură a sindicatelor, în prezența unui public numeros, în majoritate format din studenți, prof. Liviu Rusu a ținut o amplă conferință care a avut ca subiect problema faustismului în opera poetică a lui Lucian Blaga. Decanul Facultății de filologie, Pop Gheorghiu, a adus mulțumiri distinsului oaspete în numele cadrelor didactice și și-a exprimat totodată încrederea că și asociația studenților va organiza pe viitor asemenea manifestări.

SUBREDACȚIA DIN BAIA MARE

CONTROLUL OBȘTESC ÎN ACȚIUNE

Tovarășul OPREA CĂLIN, șeful comisiei sociale a C.U.A.S. București, tocmai se întorsese la sediu după un control efectuat la cîteva din căminele și cantinele Complexului de la Grozăvești.

— După cum vedeți, controlul activității care se desfășoară în cămine și cantine constituie la ora aceasta principala noastră preocupare.

— A comisiei sociale a centrului?

— Numai în măsura în care ea organizează și coordonează colectivele de control obștesc din institute.

— Tocmai despre organizarea acestor colective, care știm că au fost create experimental anul trecut, v-am ruga să ne vorbiți cîte ceva mai pe larg, experiența pe care ați dobîndit-o putînd fi eventual fructificată și în alte centre universitare.

— Anul trecut colective de control obștesc au funcționat la cantinele Institutului agronomic, la I.S.E. și la I.P.G.G. Sistemul lor de organizare și roadele prezenței lor în cantine au fost apreciate, de exemplu, de către studenții în recentele conferințe de alegeri de la facultățile de finanțe și economie. Trebuie spus că oricum noi am ajuns la concluzia că această reorganizare a sistemului „serviciului la cantină" e necesară și începînd cu acest an am extins-o la toate unitățile din București. În ce constă ea?

— Exact întrebarea pe care voiam să v-o pun...

— După cum știți, de obicei studenții de serviciu la cantină erau numiți mai ales din rîndurile celor din anul I, care nici nu prea știau ce trebuie să facă și nu totdeauna aveau suficientă energie și autoritate ca să se impună în fața personalului administrativ sau a colegilor lor. Iar uneori, cu o porție în plus, un supliment la prăjitură, combativitatea lor scădea brusc. În colectivele de control obștesc sînt numiți acum studenți mai ales din anii mari, ale căror calități îi recomandă pentru această funcție.

— Adică...?

— Energici și, să spunem... incoruptibili. În funcție de mărimea cantinei, colectivul cuprinde între 30—60 de studenți, urmărindu-se ca în general să le vină rîndul o dată pe lună. La unități mari, unde servesc masa peste 2 000 de studenți, numărul lor poate să ajungă și la 100, întrucît la orele de vîrf e necesar ca în sală și la bucătărie să fie prezenți 3—4.

— Și care rămîn atunci atribuțiile comitetului de cantină?

— Ele nu s-au modificat de loc. În general, noi am recomandat ca aceste comitete să cuprindă minimum 7 membri, astfel ca cel puțin unul din ei să facă de serviciu într-o zi din săptămînă. Asta îl obligă să participe la întocmirea meniului, să fie prezent la 6 dimineața la cantină pentru a supraveghea scoaterea alimentelor, cît și la orele de vîrf pentru a-i îndruma și ajuta pe membrii colectivului de control obștesc. Atrag atenția că există situații în care programa cursurilor nu permite studenților să lipsească o zi întreagă. În acest caz ei se aranjează în grupe de cîte doi, fiecare făcînd de serviciu jumătate de zi.

— Întrucît controlul obștesc nu se limitează la cantine, ne-ar interesa preocuparea comisiei sociale în privința căminelor.

— Experiența ne-a arătat că vechiul sistem, în care trimiteam cîte un membru al comisiei sociale în institute, era ineficient, pentru că el nu putea cuprinde toate problemele. Acum, pe baza unui grafic întocmit din timp, trimitem colective de cîte 4—6 membri ai comisiei sociale prin institute, astfel încît într-un trimestru să acopere toate unitățile din București. Membrii comisiei sociale care fac parte dintr-un asemenea colectiv iau legătura cu președintele comisiei respective din institut și împreună cu el și cu întregul activ care se ocupă de aceste probleme, pînă la facultăți inclusiv, întreprind un control amănunțit care — în ceea ce privește problemele gospodărești — merge de exemplu pînă la înregistrarea clanțelor care lipsesc, a geamurilor care nu se închid etc. La sfîrșit se organizează „ziua președintelui comitetului de cămin și de cantină", la care participă, alături de activ, directorii educativi și întreaga conducere administrativă. Se expun acum constatările făcute și se discută posibilitățile de remediere a lipsurilor. Trimestrial noi am organizat, în anul trecut, și vom continua și acum, ședințe la care participă, alături de activul care lucrează în problemele sociale, prorectorii, directorii serviciilor administrative, tehnice, contabilii șefi.

— După cîte înțeleg, controlul obștesc are în organizarea aceasta o etapă de constatare și sesizare și o a doua, pe care aș denumi-o „de tragere la răspundere".

— Mai ales a doua etapă, peste care nu sărim niciodată, contribuie la creșterea prestigiului comisiilor sociale. Din cauză însă că membrii colectivelor noastre lucrează foarte mult în mijlocul activului din institute, cei de acolo s-au obișnuit în unele cazuri să ne aștepte pe noi ca să efectueze controlul obștesc sau să-și rezolve sarcinile. De exemplu, la Institutul politehnic București, în 29 octombrie colectivul de control obștesc al cantinei de la Regie încă nu funcționa. Blocul K al I.M.F. din Complexul Regie s-a prezentat la un sondaj făcut de noi într-un mod care nu face de loc cinste locatarilor săi, mai ales că sînt și viitori medici. Ceea ce ar trebui însă să stea mai mult în atenția comitetelor de cămin e preocuparea pentru activitatea educativă. Chiar dacă intervenția lor se face uneori simțită operativ — ca la „Carpați" — în general ele se limitează încă la problemele strict administrative. Rămîne ca în continuare să ne străduim să le sprijinim și în această direcție.

A. B.

EXAMENE ÎN AMFITEATRUL PATRIEI

Inginer ca vocație, atras accidental în orbita subredacției noastre, devenit apoi șeful ei, Nicolae Stanciu ne-a trimis ani la rînd scurte corespondențe care consemnau cu conștiinciozitate ceea ce se întîmpla mai interesant în Timișoara, — centrul universitar în care și-a petrecut cei cinci ani de studenție la Mecanică. Nu a avut niciodată veleități scriitoricești și insistențele noastre de a da „drum liber" condeiului său au rămas fără ecou. Surpriză! Zilele trecute, între două trenuri, pe care le conducea el însuși, ne-a adus în sfîrșit primul lui reportaj amplu în care abordează, serios ca totdeauna, subiectul pe care-l cunoaște cel mai bine: el însuși ca inginer stagiar. Îl publicăm cu bucuria pe care o prilejuiește întîlnirea cu un prieten vechi, de nădejde.

INGINER STAGIAR

I

IULIE 1965

În amfiteatrul mare al facultății, printre cuvintele președintelui comisiei pentru examenul de stat: **„Comisia declară ingineri pe următorii absolvenți..., cu media..."** — îmi aud numele. Trăiesc cu emoție actul împlinirii unui vis făurit cu ani în urmă.

...Văzusem prima locomotivă pe cînd, copil fiind, bătusem pentru prima oară la porțile Craiovei. Mai tîrziu, la terminarea liceului, în 1960, Craiova dădea țării primele locomotive Diesel-electrice, eveniment care m-a decis definitiv: voi fi inginer constructor de locomotive.

La numai cîteva zile după susținerea examenului de stat, aveam în buzunar diploma cu coperți albastre de inginer și o dispoziție de repartizare pe care scria: Direcția Regională C.F.R. Craiova.

Părăseam Timișoara anilor mei de studenție cu sentimentul deplinei realizări, sentiment pe care-l încearcă oricine își vede visul împlinit.

Părăseam Timișoara cu sentimentul de nostalgie după zilele frumoase ale anilor studenției, după prieteniile ce le-am legat în acești ani. Aveam notate în carnet noile adrese ale colegilor: Ivan Orgovici, prietenul cel mai bun — asistent la institut; Feri Soltez și Andrei Zabunov — la Hunedoara; Ioan Valcan — la Reșița; Ioan Vintilă și Acațiu Chiș — la Arad.

II

DEC. 1965

Prezentarea la viitorul meu loc de muncă decurge normal. Șeful serviciului tracțiune mă primește amabil, sfătos. La plecare îmi strînge mîna și-mi urează succes. Sînt repartizat pentru stagiu la Depoul C.F.R. Craiova. Fac cunoștință cu conducerea depoului, cu inginerii. Aici, o mică surpriză: de acum încolo sînt inginerul stagiar Stanciu Nicolae II, pentru că la depou și-a terminat de curînd stagiul inginerul Stanciu Nicolae I. Simplă coincidență.

Formalitățile de prezentare o dată încheiate, îmi pregătesc din nou bagajul. Pentru că prima lună de stagiu o fac la... Atelierele R.M.R. Cluj. Aici fac cunoștințe noi — ingineri la alte direcții regionale, absolvenți ai Facultății de transporturi din București — stagiari ca și mine. În fiecare dimineață urmărim împreună, timp de o lună de zile, fluxul tehnologic de reparații al locomotivelor cu abur. Caietele de stagiu se umplu cu însemnări, observații. Și tot împreună pornim după-amiezele să cunoaștem Clujul, cu monumentele sale de arhitectură, cu muzeele, teatrele, cinematografele și oamenii săi.

Aici am bucuria revederii unor colegi de facultate: Ioan Cătineanu și Ioan Bălaș lucrează la „Unirea", iar Vasile Pușcaș și Francisc Konyuc de la „Unio" — Satu-Mare sînt veniți într-un schimb de experiență pe tema automatizării.

Revelionul îl petrec în mijlocul studenților clujeni în tovărășia prietenului meu Constantin Mustață, entuziastul animator al activității subredacției „Vieții studențești" din Cluj.

III

IAN.–APRIL 1966

Din nou la Craiova. O săptămînă sînt asistent fochist pe locomotiva cu abur. La început doar privesc, mă deprind cu aparatele, cronometrez mișcările fochistului. Apoi, sub supravegherea acestuia, trec la minuirea aparatelor. Sînt examinat pentru autorizare în funcția de fochist. De acum, două săptămîni sînt fochist pe propria răspundere. La început merge mai greu, apoi totul devine firesc. O întîmplare amuzantă: în stația Craiova, în timp ce alimentam cu apă locomotiva, eu supravegheam focul. Mecanicul, aflat undeva pe lingă locomotivă, mi se adresează cu cuvintele obișnuite: „tovarășe inginer". Un hîtru, simplu trecător pe peron, remarcă cu glas tare: „Inginer, dar aruncă cărbuni pe foc!" Avea simțul umorului. Zîmbesc și acum, cînd îmi amintesc.

Alte două săptămîni sînt asistent mecanic pe locomotiva cu abur. Fac în acest timp recunoașterea secțiilor de remorcare. Caut să memorez succesiunea stațiilor, modul de așezare a semnalelor, îmi fixez repere fixe în teren. La ultimul drum de asistență, cer mecanicului să conduc eu trenul. Ajungem în Tg. Jiu fără nici o întîrziere. Deși sînt obosit și transpirat, simt totuși o mare bucurie. Ioan Valcan mă întreba, scriindu-mi din Reșița: **„Te simți cumva mai puternic?"** Cred că răspunsul poate fi afirmativ. Și cum să nu te simți mai puternic cînd vezi că trenul pe care-l conduci oprește normal la peron, cînd oamenii de a căror viață ai răspuns cîtva timp coboară surizind din tren și se îndreaptă liniștiți spre casă sau spre locul de muncă?

Îi admir nespus pe mecanicii de locomotivă, oameni cu nervi de oțel și ochi de vultur. Zi și noapte, arșiță sau ger, zi de sărbătoare sau zi de lucru, mecanicul de locomotivă scrutează fără încetare drumurile.

...Un nou examen și sînt autorizat în funcția de mecanic de locomotivă cu abur. Timp de șase săptămîni, trecînd succesiv prin serviciile de manevră, marfă și persoane, sînt mecanic de locomotivă.

IV

MAI–IUNIE 1966

Stagiul continuă. Un singur pas și sînt transportat din domeniul trecutului — locomotiva cu abur — în cel al prezentului și viitorului — locomotiva Diesel.

Timp de două săptămîni fac stagiu la Reșița, la construcția motorului Diesel și a boghiurilor pentru locomotiva Diesel electrică. Întîlnirea cu Reșița e o adevărată întîlnire cu... studenția. Nu numai pentru că aici am făcut o bună parte din practica studențească, ci mai ales fiindcă aici lucrează o mare parte din colegii mei. Virgil Jurcă este de curînd șef al sectorului „Segmenți", Ioan Valcan ține locul șefului de la Anexa I, Emil Toth lucrează la „Ansamble sudate", Dumitru Cojocaru la „Boghiuri", Ștefan Schneltzer la „Turbine" etc. Dar adevărata atmosferă studențească o regăsesc în blocul nr. 37, Aleea Tineretului nr. 1, în noul cartier Lunca Bîrzavei, unde întreg etajul I este locuit numai de colegii mei.

La Reșița, numai tradiția e veche. În rest, totul e nou, și oamenii și uzinele.

...Din nou la Craiova, de astă dată în stagiu la Uzinele „Electroputere", timp de o lună. Urmăresc fluxul de fabricație a mașinilor electrice rotative, al construcției metalice, montajul general. Particip la probe și recepția locomotivelor. Caietul de stagiu se umple cu însemnări. Într-adevăr, ai ce învăța aici, unde se naște această bijuterie tehnică, realizată de industria românească — **locomotiva Diesel electrică.**

V

IULIE–SEPT. 1966

Șase săptămîni fac stagiu în depou la revizia, întreținerea și repararea locomotivelor Diesel-electrice. În această perioadă mi se încredințează și o lucrare de mai mare amploare. Este vorba de stabilirea proceselor tehnologice și a diagramelor de alimentare și echipare în depou a locomotivelor, lucrare ce se întocmește o dată pe an, după schimbarea mersului trenurilor.

Tot în această perioadă am avut și oaspeți: o grupă de studenți, aflați în practică. Cu toți mă cunosc din vremea studenției, iar conducătorul de practică mi-a fost îndrumător la proiectul de diplomă. Trebuie să-mi îndeplinesc exemplar obligațiile de gazdă. Le ajut la perfectarea formalităților, le prezint depoul, răspund la întrebările curioșilor. Rîndurile de față sînt, de fapt, o continuare a discuțiilor începute atunci.

În timpul liber merg la spectacole, citesc. Cel mai mult îmi plac însă plimbările cu barca pe lacul din romanticul parc al Craiovei.

...Stagiul meu își reia ciclul început, urmînd evoluția firească a progresului tehnic la calea ferată. Fac din nou stagiu pe locomotivă, de astă dată ca mecanic-ajutor și mecanic de locomotivă Diesel. Din nou examinări și autorizări în funcție.

Progresul tehnic își spune cuvîntul. Locomotiva Diesel-electrică românească, expresie a capacității industriei noastre socialiste, prezintă un înalt grad de automatizare, siguranță în exploatare și un ridicat grad de confort. Dacă mecanicul-ajutor, mecanicul și inginerul stagiar pe locomotiva schimbă între ei locurile, cu siguranță că oricare poate fi luat drept celălalt.

În tot acest timp fac numeroase deplasări, cunosc oameni și locuri noi.

La Turnu-Severin, între două trenuri, vizitez șantierul complexului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, castrul roman Drubeta și vestigiile podului lui Traian. La Tîrgu-Jiu mă opresc să admir Coloana lui Brâncuși, trec cu emoție pe sub arcadele de piatră ale „Porții sărutului", parcurg „Aleea scaunelor" și mă așez la „Masa tăcerii" să ascult murmurul apelor învolburate ale Jiului. Ajuns aici, descopăr cu uimire extraordinara perfecțiune geometrică a așezării monumentelor brâncușiene. Toate cele patru monumente se află pe o linie dreaptă, ce zvîcnește perpendicular pe albia milenară a Jiului, tot așa cum Brâncuși s-a înălțat spre glorie de pe aceste frumoase plaiuri gorjene.

VI

Stagiul se apropie de sfîrșit. Urmează o perioadă de asistență la conducerea depoului, după care voi susține examenul general la Direcția generală a tracțiunii — București.

Acesta este modul de desfășurare a stagiilor în ramura tracțiune. În perspectivă, pe măsura dotării căilor noastre ferate cu noile tipuri de locomotive electrice și Diesel-hidraulice, acestea își vor găsi locul cuvenit în cadrul stagiului.

Și vouă, viitori absolvenți, vă doresc succes!

Ing. Nicolae STANCIU II
Craiova

ALEGERI ÎN ASOCIAŢII

Noul consiliu are premisele unei activităţi rodnice

După dezbaterile care au avut loc în adunarea de dare de seamă şi alegeri la Institutul de artă teatrală şi cinematografică din Capitală, noul consiliu ales posedă toate premisele unei activităţi rodnice. Atît raportul prezentat cît şi discuţiile au contribuit din plin la aceasta, analizînd cu mult discernămînt şi seriozitate activitatea asociaţiei studenţilor în perioada 1964—1966, evidenţiind succesele şi insuccesele, lipsurile şi greutăţile, trăgînd concluziile ce se impuneau şi hotărînd, în lumina recentelor plenare ale C.C. al U.T.C. şi Consiliului U.A.S.R., obiectivele muncii viitoare.

S-a ajuns la concluzia că noului organ de conducere al asociaţiei de la I.A.T.C. îi revine în primul rînd sarcina de a-şi îmbunătăţi substanţial stilul de muncă, de a promova cu cea mai mare consecvenţă principiul muncii colective. Aşa după cum au arătat prin referat, preşedintele consiliului pe institut, Ilie Gheorghe, şi, la cuvînt, studenţii Nina Ciocîrcă şi Sergiu Ionescu sau Ion Ştefănescu, secretarul comitetului U.T.C., formalismul care a caracterizat în mare măsură munca vechiului consiliu, destul de repetatele „suprapuneri" de acţiuni între U.T.C. şi A.S., comoditatea unor membri din consiliu şi supraaglomerarea cu sarcini a altora au dăunat activităţii. În scopul rezolvării la timp şi în bune condiţii a problemelor pe care viaţa institutului le ridică trebuie să se epureze „funcţionarismul", să se evite un anume mecanicism care s-a făcut uneori simţit ; membrii consiliului să renunţe la a sta doar în şedinţe la masa prezidiului şi să depună efectiv muncă, să traducă în viaţă planurile, să organizeze manifestările ce-şi găsesc ecou şi corespondenţă în preocupările şi frămîntările studenţilor.

Dezbătînd problemele învăţăturii, ale pregătirii multilaterale a intelectualului zilelor noastre, lucrările adunării au conchis pentru viitor : asociaţia studenţilor va studia cu rectoratul problema supraaglomerării studenţilor din institut, va organiza schimburi de experienţă între anul I şi studenţii anilor mai mari, simpozioane metodice, dezbaterea unor teme ca : pasiunea în muncă, dragostea pentru profesiunea de actor, va înlesni fiecărui student, prin distribuirea gratuită de bilete de spectacole, vizionarea reprezentaţiilor de pe scena teatrelor bucureştene. Se va pregăti o întîlnire cu studenţii în cadrul căreia vor fi prezentate aspecte de la Conferinţa Institutului internaţional de teatru.

Punînd în discuţie activitatea cultural-artistică şi sportivă a institutului, dezbaterile au apreciat, pe lîngă incontestabile succese, necesitatea intervenţiei prompte a noului consiliu în rezolvarea unor deficienţe. S-a stabilit în mod concret să fie reluată activitatea cercului de creaţie, abandonat nejustificat anul trecut, să fie tradusă în fapt iniţiativa „deosebit de utilă, de a prezenta la Casa de cultură filme artistice şi documentare, spectacole de teatru, recitaluri de versuri realizate de clasele de regie, teatru şi cinematografie", să se renunţe la pasivitatea faţă de activitatea sportivă, turistică, organizînd mai bine competiţiile de masă, alegînd trasee atractive pentru excursii, făcînd propagandă sportului universitar prin cele mai ingenioase mijloace. Asociaţia studenţilor urmează să-şi intensifice preocuparea pentru concretizarea în număr corespunzător a unor acţiuni cultural-educative şi recreative care să exercite efectiv o înrîurire pozitivă asupra atitudinii faţă de muncă şi asupra comportării studenţilor, să contribuie la destinderea lor după o săptămînă de studiu ; să elimine acele manifestări care nu se bucură de adeziune, menţinînd numai acţiunile la care studenţii iau parte cu interes.

Sarcini deosebite îi revin noului consiliu şi în activitatea social-gospodărească : organizarea cu caracter permanent a controlului obştesc în cămine, cantine şi cabinete medicale, analizarea neregulilor constatate şi a sesizărilor studenţilor, rezolvarea lor operativă — şi nu ca pînă în prezent, uitarea acestora într-un sertar cu planuri de măsuri...

Nu am insistat asupra tuturor problemelor intrate în dezbatere ; ele au fost multe şi în genere bine abordate ; şi nici nu vom reliefa toate laturile muncii discutate în această adunare. Concluziile sînt cuprinse în proiectul planului de activitate, iar propunerile concrete în stenograma discuţiilor.

Ne-am referit deliberat doar la acele aspecte privind stilul de muncă şi obiectivele mari reieşite din discuţii, fiindcă de transpunerea în practică a acestora depind multe. Iar la teatru nu totdeauna proiectele au prins viaţă.

Dana VLAD

Aspect din adunarea de alegeri de la Conservatorul „Gh. Dima" din Cluj

File dintr-un pseudo-proces verbal

● Ca să înceapă conferinţa de dare de seamă şi alegeri a Institutului politehnic din Cluj s-a respectat întîi sfertul academic. Şi după aceasta s-a consemnat că sînt prezenţi 258 de delegaţi şi că un număr cam mare lipsesc.

● Raportul a fost amplu, profund, autocritic şi vizionar. Din păcate, datorită formulărilor şablon care sînt reluate cu exactitate şi coincidenţă obsedantă, majoritatea delegaţilor au avut senzaţia că ascultă o lecţie înregistrată pe o placă de patefon. Dar, pentru că în ultimele rînduri nu se auzea aproape nimic din raportul de activitate al Consiliului U.A.S. pe institut, unii au preferat să-şi spună bancuri şi să citească „Sportul popular".

● Fondul principal al problemelor ridicate de pregătirea profesională a fost atins de un grup restrîns de vorbitori şi mai ales de cadre didactice. E surprinzător cu cît zel s-a vorbit despre probleme colaterale studiului şi eficienţei studiului la un înalt nivel. Să nu uităm că ne aflăm într-un institut în care, e adevărat, 72% din numărul total al studenţilor au promovat cu medii între 7 şi 10, dar în care sînt consemnaţi 95 de repetenţi şi 105 exmatriculaţi (!).

● Demn de reţinut şi de subliniat este cuvîntul conferenţiarului Chişu Alexandru, care a făcut un tineresc apel la entuziasm în studiu şi în cercetare ştiinţifică, la pasiune în muncă, la perseverenţă, condamnînd vehement blazarea şi indiferenţa. O analiză profundă şi extrem de utilă a situaţiei profesionale, plină de exemple concrete şi de propuneri eficiente, a făcut conferenţiarul Gobeş Ferdinand. Singurul student care s-a referit la problemele muncii profesionale a asociaţiei, Canta Traian, s-a mulţumit doar să constate şi să reafirme unele propuneri generale de îmbunătăţire a muncii comisiei profesionale, mai ales în ceea ce priveşte anii I.

● Departe de noi intenţia de a afirma că luările de cuvînt nu au dezbătut probleme esenţiale, importante şi nu au venit cu propuneri utile. În cuvîntul său, asist. Victor Babeş a subliniat preocupările care vor trebui să stea în faţa noii comisii culturale pentru continua îmbunătăţire a activităţii clubului şi pentru organizarea unor programe educative, distractive, de înaltă ţinută estetică, intelectuală. Studentul Gall Zoltan a atras atenţia asupra unor probleme nerezolvate în ce priveşte procurarea cărţilor de specialitate în bibliotecile neîncăpătoare ale institutului. Mocanu Mircea s-a referit la cîteva probleme sociale, care trebuie să-şi găsească cele mai bune metode de rezolvare : problema cantinei de la complexul Haşdeu, unde nu se serveşte o masă corespunzătoare, a repartizării studenţilor în cămine şi instruirii atente a delegaţilor A.S. pe an şi pe grupe. Iar Vereş Zoltan a subliniat din nou importanţa înmînării carnetelor A.S. studenţilor din anul I într-un cadru festiv (foarte rău că nu s-au respectat pînă acum indicaţiile U.A.S.R. în acest sens !).

● Intervenţia tovarăşului Ignat Alexandru, secretar al Consiliului U.A.S.R., a subliniat principalele direcţii ale activităţii viitorului Consiliu U.A.S. pe Institutul politehnic, insistînd asupra mobilizării studenţilor la studiu ca o îndatorire patriotică, a informării lor cu ultimele descoperiri ştiinţifice, în aşa fel încît absolvenţii să poată intra din prima zi în circuitul modern, automatizat al producţiei. Vorbitorul a insistat de asemenea asupra pregătirii multilaterale a studenţilor, asupra ţinutei lor intelectuale şi morale, recomandînd noului Consiliu U.A.S. o muncă susţinută pentru educarea unui tineret de tip nou, în spiritul disciplinei şi moralei comuniste.

● Bineînţeles că e necesar ca în planul de măsuri al noului consiliu pe institut — care nu a primit formă definitivă în conferinţă — să se acorde o mare importanţă mobilizării studenţilor la un studiu temeinic, perseverent, stimulării unei opinii sănătoase cu reacţie promptă la fiecare fenomen profesional negativ, organizării unor acţiuni cu caracter educativ menite să întărească pasiunea şi entuziasmul pentru studiu, ridicării nivelului conştiinţei profesionale a fiecărui student în parte, discuţării profunde şi sistematice, nu formale şi birocratice, a situaţiei profesionale individuale. În acest sens, trebuie instruiţi cu mai multă grijă delegaţii de asociaţie din an şi grupe, pentru a-şi cunoaşte sarcinile în profunzime încă de acum, nu cu întîrzierile semnalate anul trecut. Trebuie să crească răspunderea şi combativitatea delegaţilor înşişi pentru ca prezenţa lor în grupe şi ani să fie un factor dinamic eficient.

A. ULMEANU

Mai mult timp pentru... timpul liber

Conferinţa de alegeri a asociaţiei studenţilor din Institutul pedagogic Piteşti a prilejuit trecerea în revistă a principalelor acţiuni iniţiate de asociaţie, în perioada decembrie 1964—octombrie 1966.

Activitatea profesională s-a aflat în centrul atenţiei, ceea ce este ilustrat şi de faptul că studenţii piteşteni au obţinut rezultate bune în pregătirea profesională. (Din 581 de studenţi au promovat 541, predominînd studenţii cu note peste 7). Diferitele forme (dezbaterile organizate în colectivele cu rezultate mai slabe, urmărirea greutăţilor de adaptare la studiul ritmic a studenţilor din anul I), folosite de asociaţie pentru stimularea interesului faţă de învăţătură, au contribuit fără îndoială la buna pregătire. Raportul a evidenţiat de asemenea aportul cercurilor ştiinţifice la lărgirea orizontului profesional al viitorilor absolvenţi. În acelaşi timp s-a arătat însă că cercurile ştiinţifice au funcţionat cu un număr mic de studenţi, iar în unele domenii (ştiinţele sociale, naturale, folclor) n-au fost organizate astfel de cercuri. Adunarea a mai insistat şi asupra altor deficienţe din domeniul muncii profesionale desfăşurate de către asociaţie. Aşa cum s-a arătat, acestea îşi au rădăcina în stilul defectuos de muncă al membrilor consiliului. Neglijarea muncii colective, legătura slabă dintre membrii consiliului şi delegaţii de an — iată numai două aspecte deficitare ale acestui stil.

O problemă discutată pe larg în adunarea studenţilor piteşteni a fost de asemenea cea a organizării timpului liber. În perioada care a trecut asociaţia a iniţiat mai multe manifestări în acest sens, cum ar fi : seri de poezie, audiţii muzicale, seri de film. Totodată, în cadrul institutului şi-au desfăşurat activitatea cercul de foto, cercul plastic, echipa de dansuri. Comisiei culturale însă îi revenea sarcina să îndrume munca acestor formaţii, să procure materialele necesare desfăşurării normale a activităţii. Dar comisia culturală a fost ca inexistentă. Aceeaşi situaţie a caracterizat şi activitatea comisiei sportive. O analiză mai aprofundată, cu simţ de răspundere a acestor probleme în cadrul adunării, nu numai enumerarea simplă a deficienţelor (cum s-a întîmplat, de fapt), ar fi dus, fără îndoială, la găsirea unor soluţii concrete, de perspectivă. Este, prin urmare, necesar ca noii aleşi să-şi facă mai mult timp pentru organizarea timpului liber al studenţilor în mod distractiv şi instructiv.

Trebuie spus că, în general, deşi darea de seamă a fost documentată, prezentînd în ansamblu activitatea asociaţiei studenţeşti din institutul piteştean, atît ea, cît şi discuţiile care i-au urmat s-au menţinut la un nivel de informare, fără a analiza mai adînc cauzele care au determinat unele lipsuri, măsurile concrete ce se impuneau pentru eliminarea lor. Rămîne ca noul consiliu ales să facă acest lucru, să tragă învăţămintele necesare şi să acţioneze cu mai multă eficienţă decît pînă acum.

Iordan POPESCU

„COPIII TERIBILI"

ȘI „TERIBILISMUL"

Iată-mă la o masă rotundă într-un „café bar" din Cluj înconjurat de patru tineri teribili, prelungi, printre care o fată planturoasă cu ochi cafenii. Toți sînt delicați, eleganți, aburiți de emoție, cu priviri de o înduioșătoare uimire. E ora transparentă a explicațiilor. Au loc tăceri și tușee diplomatice, întrebări și eschivări sinuoase; „aristocrații" se trădează greu. Sînt abili și... trebuie s-o recunosc: inteligenți.

★

Li se spune „aristocrații" pentru că s-au izolat benevol de ceilalți colegi, în nirvana cafelelor negre și a discuțiilor cu vocabular de neologisme, și-au împrumutat gesturi rafinate, grațioase, de balerini în retragere și uneori tac, ignorîndu-și vecinii de amfiteatru și privindu-i pe deasupra. Sînt fiii unor părinți respectabili, au crescut într-o atmosferă elevată, unii dintre ei au fost vaccinați cu... inteligență din familie, și-au făcut baia în simfoniile lui Mozart și Beethoven. Au silabisit chiar puțină muzică la pian, alții s-au scăldat în lavanda lecturilor siropoase de la o vîrstă precoce; cu toții au avut profesori de limbi străine în particular și acum conversează spumos și cu accent în cîteva limbi... Nu se poate spune însă că nu cunosc și limba colegilor

de facultate și de an. Au condescendența acestui limbaj, dar atunci se poticnesc, se bîlbîie și surîd ca la kinogramă, jenați că nu cunosc încă regulile gramaticale.

Există deci o dramă a... limbajului!

★

Cînd lipsesc, lipsesc prin simpatie reciprocă. (Aș vrea să văd și eu studentul care n-a lipsit măcar o dată de la un curs, de dragul unui ocol în jurul ceștii de cafea ?!). Dar ei și-au făcut din absențe un „**stil**", ei lipsesc din... „**eleganță**", atunci cînd știu că nu se prinde nimeni și pot discuta liniștiți și leneși la café bar despre Kafka sau Joyce.

Absențele fac parte din personalitatea lor. Nu degeaba li se spune uneori „aristocrații". Pentru că le e greu să se scoale și dimineața și după masă. Le trebuie cel puțin o oră de revenire spirituală și de gimnastică mintală. Fiindcă serile tușesc dacă nu rămîn pînă la ora închiderii în café bar. Toate acestea sînt însemnate în jurnalul de grupă cu litera „a" ca la... dentist. Absențele au circumvoluțiuni și sensuri mai largi. Ei mărturisesc că s-au trezit în anul III cu niște colegi pe care nu-i cunoșteau și pe care i-au înregistrat cu o uimire zoologică, deși urmau unii după alții în catalog exact de trei ani. Ei spun: nu i-am reținut pentru că sînt insipizi și neinteresanți, pentru că nu avem ce discuta cu ei. Iată de ce ne izolăm și ne preferăm unii pe alții „în cercul nostru strîmt".

În felul acesta absențele primesc o investitură mai mult decît lirică.

★

Dar ia să vedem ce zic cîțiva dintre acești colegi neinteresanți și insipizi despre ei:

— Sînt indiferenți, trăiesc ca într-un gol de aer, nu-i interesează ce se întîmplă în jurul lor.

— Dacă ar fi numai indiferenți, ar fi bine; ei însă ascund ceva mai mult, un dispreț superior, aproape aristocratic, față de colegi, pe care îi consideră minori și cazoni pentru că sînt conștiincioși.

— E greu de intrat în vorbă cu ei, te resping. Nu știu dacă am reușit să schimb două, trei cuvinte cu ei. Și acestea doar cînd era vorba de cotizație sau de abonamente.

— Ciudat e că primii trei dintre ei sînt studenți foarte buni, dar au un fel de a învăța și de a fi prin care își atrag atenția violent că tot ceea ce fac, fac numai pentru ei, în afara oricărei generozități intelectuale. Sînt egoiști și egolatri.

— De fapt nu se remarcă prin nimic spectaculos, sînt niște „teribiliști" cu aparență de seriozitate și gravitate. Personal nu le-aș acorda încredere. E foarte bine că merg la concerte simfonice, că citesc literatură modernă, dar am senzația că o fac din snobism.

— Am căutat să-i atragem, dar consider că e inutil. Nu ne îndrăgesc și nu fac parte din familia noastră — a celor entuziaști, sinceri, direcți și onești.

★

Cei patru prieteni: David S., Richard G., Petre L. și Doina S. au oroare de cotidian. Ei există în sine și pentru sine într-un fel de imponderabilitate. Nu sînt sensibili la ceea ce se întîmplă în jurul lor, în țară. Au coșmarul „știrilor interne". Entuziasmul lor se transformă în delir numai între paginile revistelor de reclamă occidentale care le pică în mînă cu punctualitate cotidiană. Îi sufocă de emoție fotografiile de cancan și de streap-tease și atunci devin în intimitate un fel de... turiști.

★

Sînt atît de buni prieteni, încît pe unul dintre ei l-au lăsat să cadă repetent. „A fost amuzant". Și pe urmă s-au mirat. Doar știa atît de bine să joace cărți... Acesta e David S. Potrivit de statură, frumușel, cu ochi albaștri, exotici, elegant și uneori chiar subtil:

— Eu mă credeam în stare să termin Politehnica în 5 ani.

— De la cinci pînă la șase nu e totuși o distanță prea mare. Dar...

— Nenorocirea mea e că — spun colegii — sînt inteligent și că sînt conștient că sînt inteligent.

— Da, dar pînă la geniu mai aveți un drum serios de parcurs.

— Ce vreți să spuneți?

— Că trebuie să fii genial ca să-ți iei examenele fără să înveți.

— A fost un accident.

— Numai că, vezi, accident e și... saltul mortal al unui tren!

— Să știți că nu e totul pierdut. Tata umblă încă pe la...

— Ești utopic! Reexaminările s-au... reexaminat.

— Totuși tata... mama... cunoștințele...

— Ei da, din păcate uneori mai merge și cu... relațiile. Mai joci cărți?

— Da. Îmi joc ultima carte.

Răspunsul e atît de spiritual și de concludent încît face inutile comentariile.

★

Și iată-mă într-un café bar la Cluj cu cei patru studenți din anul III al Institutului politehnic. Aparent nu au nimic deosebit care să ți-i proiecteze strident în memorie. Doar gesturile lor leneșe, oboseala privirilor, obișnuința grațioasă a cafelei amare și tăcerile care îi umplu pînă la refuz. E greu să-i caracterizezi pentru că se sustrag cu abilitate oricăror afirmații. Se înțeleg din ochi, își fac semne pe sub masă și se eschivează cu măiestrie și cu umor oricăror răspunsuri certe, decisive. Nu par nici „teribili", nici „teribiliști". Dar, în „opulența" vieții lor intelectuale, în seriozitatea lor olimpiană, cu un surîs ironic și disprețuitor într-un colț al gurii, ghicești superficialitatea și suficiența cu care ei privesc pe cei din jur. Parcă li s-ar cuveni totul: și respectul și admirația colegilor și a societății! Ei sînt „teribiliști" prin îngîmfare, prin infatuare, chiar dacă le mascheaza toate acestea cu nonșalanță, cu grație; ei sînt „teribiliști" prin disprețul pe care-l afișează uneori violent în fața colegilor, prin nuanța de blazare ce le umple ridurile sufletești, ei sînt snobi prin cultul propriei lor personalități. Și ce e ciudat, e că nu-și dau seama.

Faptele lor nu sînt deocamdată prea grave! Dar existența lor inutilă poate fi pusă sub semnul întrebării.

Adrian DOHOTARU

La Muzeul de artă al Republicii Socialiste România

Noile condiții de expunere sînt excelente, foarte bine distribuit spațiul și luminozitatea. Parcurgerea numeroaselor săli înseamnă studiu și nu mai puțin emoție. Parterul întrunește obiecte de artă medievală românească: cupele și crucile din aur în stil bizantin, porțile de lemn ars, complicat tăiate și împodobite, lespezi funerare și mai ales acele porțiuni scoase din ziduri de biserici și transportate întregi, legate apoi în rame de stejar, picturi murale înfățișînd celebritățile evului — toate atrag imediat privirile.

La primul etaj, galeria de artă românească, pictorii din secolul XIX, între care strălucește Grigorescu. De la anecdotică și portret trecem la poezia coloriștilor subtili — Luchian și Andreescu. Apoi la Petrașcu și Palady, intelectual al picturii, și la culoarea frenetică a lui Țuculescu, regretînd că lucrările lui de aici nu fac atît de evident geniul pictorului. Cîteva sculpturi din tinerețe ale lui Brâncuși între care te urmărește expresia „Cumințeniei pămîntului" și „Gigantul" lui Paciurea pe care-l contempli mai întîi de la picioare, apoi de la înălțimea capului.

Fără îndoială, mîndria galeriei de artă universală o constituie cele trei tablouri de El Greco și „Haman implorînd iertare Esterei" al lui Rembrandt. Trebuie recunoscută superioritatea muzeului Brukchenthal în ce privește pictura germană. Mai sărace în capodopere, saloanele italiene, spaniole și franceze, beneficiind totuși de semnătura unor Bourdelle, Manet, Renoir, Signac. Surprinzătoare obiectele și stampele japoneze prin minuție și straniu oriental. Iată denumirea unui desen japonez: „Ploaie mare pe noul pod al sălciilor".

Oricîte reproduceri și de orice calitate ar fi ele nu pot compensa spiritul originalului, spirit care trebuie înțeles și asimilat întocmai ca o carte citită.

M. ROBESCU

Ilustrația: Dan CIOCA

Brigada complexă studenţească în teren

POPAS PRINTRE FRUMUSEŢI RADAUŢ

În ultimele două săptămîni ale vacanţei, o brigadă studenţească a Consiliului U.A.S. Iaşi s-a deplasat în Nordul Moldovei pentru a cunoaşte şi culege material folcloric inedit. Rezultatele excursiei, bogate şi interesante, fac obiectul unor simpozioane şi seminarii de specialitate, cu larg ecou în rîndul studenţilor ieşeni. Socotind însă această acţiune utilă şi pentru studenţii din alte centre universitare, am solicitat unui membru al brigăzii o relatare a întîmplărilor şi descoperirilor excursiei.

Formată din 15 studenţi, băieţi şi fete de la facultăţi diferite, brigada complexă a Centrului universitar Iaşi, sub conducerea lectorului universitar VASILE ADĂSCĂLIŢEI, de la Facultatea de filologie, s-a deplasat în raionul Rădăuţi, regiunea Suceava.

Majoritatea membrilor brigăzii nu mai participaseră la o asemenea anchetă colectivă. Data plecării era aşteptată cu îndreptăţite emoţii. Venind din regiuni diferite, cei 15 studenţi ne-am întîlnit în oraşul Rădăuţi. Ziua următoare era rezervată organizării taberei. Dar, cum toţi eram dornici să facem cît mai repede cunoştinţă cu terenul, am terminat programul organizatoric în ziua sosirii, iar a doua zi dimineaţa am pornit la drum.

Împărţiţi în trei grupe, dotate cu magnetofoane, aparate de filmat, aparate de fotografiat etc., am cutreierat timp de două săptămîni frumoasele meleaguri ale raionului Rădăuţi, adunînd un material foarte bogat. Vă invităm să ne însoţiţi în cîteva din localităţile anchetate.

Fiecare cu pasiunea lui

Primul popas l-am făcut în comuna Arbore. Locuitorii acestei comune sînt obişnuiţi să primească mulţi oaspeţi. Ctitoria lui Luca Arbore, mănăstirea din sat, construită în 1502, atrage anual un mare număr de vizitatori din ţară şi de peste hotare. Aflînd care este scopul vizitei noastre în comuna lor, arborenii, buni păstrători ai tradiţiilor poporului român, ne-au înconjurat cu o căldură deosebită. Fiecare, bătrîn ori tînăr, avea cîte ceva de spus. De la maşină pînă la căminul cultural, grupul care ne însoţea a crescut mereu. Între timp, colegii de la Istorie se desprinseră de grupul nostru, pornind în alte direcţii, însoţiţi de alţi săteni.

La căminul cultural, pînă să stabilim ordinea în care urma să începem înregistrările, o fetiţă ca o zvîrlugă, Mariţa lui Buliga, în vîrstă de 14 ani, a şi început să ne cînte.

Am lăsat-o să-şi termine cîntecul. Ne-a vorbit, în cîntecul ei, despre viaţa nouă pe care o duc arborenii, despre belşugul pe care ei îl obţin în cooperativă şi despre frumuseţea portului lor bucovinean.

„Frunză verde baraboi
Drag mi-e portul pe la noi
Cu cămeşă şi bundiţă
Şi catrinţă în patru iţe“

Au urmat apoi Cupşan Vasile, Irimescu Ioan, Mironescu Catinca, Ciobică Eraclie ş. a. de la care am cules: oraţii de nuntă, oraţii agrare, cîntece bătrîneşti, doine ciobăneşti, strigături la horă, descîntece, proverbe, zicători etc. Numărul informatorilor devenea din ce în ce mai mare, iar materialul înregistrat deosebit de interesant.

După două zile petrecute în comuna Arbore, am hotărît să plecăm. Eram încîntaţi de bogăţia materialului întîlnit aci dar, în acelaşi timp, doream să mai cunoaştem şi alte locuri, alţi oameni. Seara ne-am reîntîlnit cu colegii de la Istorie. În cele două zile, pornind de la indicaţiile sătenilor şi cu ajutorul acestora, ei au descoperit în lunca Clitului, din comuna Arbore, fragmente de ceramică din neolitic şi perioada geto-dacică, precum şi cîteva fragmente (unelte) de silex. În lunca Comanului, din aceeaşi comună, colegii noştri au descoperit o aşezare medievală.

A treia zi dimineaţa, luîndu-ne ziua bună de la arboreni, ne-am îndreptat spre comuna Iaslovăţ.

Ziua bună se cunoaşte de dimineaţă

Primii oameni pe care i-am cunoscut în această comună au fost salariaţii sfatului popular, aşezat la numai un minut distanţă de staţia de autobuz. Le-am spus cine sîntem, ce căutăm şi, fireşte, le-am cerut sprijinul. Foarte binevoitori, cîţiva dintre ei, precum şi directorul căminului cultural, care întîmplător se afla pe acolo, au plecat prin sat cu o parte dintre colegii noştri. Imediat după plecarea celor amintiţi, un bătrînel se apropie de mine şi-mi zice:

— Ştiţi... aş vrea să vă spun şi eu ceva...

— Da cine eşti matale?

— Toader Tiperciuc, salariat la sfat.

— Şi ce vrei să ne spui, moş Toader?

— Un... blestem de mamă, pe care l-am auzit eu din bătrîni.

I-am oferit cu plăcere microfonul. Ceea ce informatorul nostru numea „blestem de mamă“ era, de fapt, o foarte interesantă variantă a baladei „Din Constandin“ sau „Călătoria fratelui mort“. După terminarea baladei, moş Toader ne-a cîntat o doină de cătănie, apoi un număr destul de mare de cîntece bătrîneşti. Cînd s-au întors cei plecaţi în sat, ne-au găsit în plină activitate.

— Ce-aţi rezolvat? i-am întrebat.

— Mergem la clacă!

— Cum la clacă?

— La noi este obiceiul, ne lămureşte directorul căminului cultural, ca atunci cînd un om îşi face o casă, să primească ajutorul consătenilor la îngrădit, la lutuit, la plevuit etc. Gazda are obligaţia ca la sfîrşitul lucrului, seara, să le ofere participanţilor prilejul unei distracţii. De aceea ea trebuie să angajeze o muzică şi să se aprovizioneze cu ţuică sau vin. Taraful cîntă atît în timpul lucrului, pentru a se lucra mai cu spor, cît şi seara, la joc.

În drum spre casa la care se desfăşura claca, directorul căminului ne-a arătat o gospodărie foarte frumoasă.

— Aici stă moşul Gheorghe al lui Petrea Cotoară, dansator renumit prin părţile Rădăuţului.

L-am rugat pe însoţitorul nostru să ne conducă la veteranul dansator. Bătrînul trebăluia prin curte. Cei 72 de ani ai informatorului nostru erau prea bine ascunşi sub înfăţişarea-i mult mai tînără. L-am întrebat dacă cunoaşte strigături specifice comunei Iasnovăţ.

— Oho, numa di-ţi ave vreme sî m-ascultaţi!

Din vecini a venit, numaidecît, trompetistul Gheorghe Lupăşteanu, care a cîntat melodiile jocurilor: „Arcanul“, „Hora“, „Corăgheasca“, „Trempeleaua“, „Bătrîneasca“, „Ţînţăroiul“ etc., iar bătrînul dansator Gheorghe Cotoară ne-a oferit un mare număr de strigături. Pînă să ajungem la clacă, ne-am mai oprit la cîţiva săteni, printre care Şecman Agafia, în vîrstă de 50 de ani, de la care am cules mai multe cîntece de nuntă.

Am ajuns la clacă tocmai cînd se termina de lucru. Era adunat acolo aproape tot satul. Am discutat cu oamenii şi le-am spus ce ne-ar interesa. Printre ei se aflau mulţi păstrători ai tradiţiilor noastre folclorice. După o pauză de două ore, timp în care oamenii au mers pe la casele lor şi s-au schimbat de hainele cu care fuseseră la lucru, ne-am reîntîlnit în acelaşi loc. Am stat la clacă pînă la ora 3 dimineaţa. Am înregistrat acolo un deosebit de variat şi bogat material folcloric, cu ajutorul unor informatori de toate vîrstele.

„Unde gioccă gicovenii“...

Popasul nostru în cele două mari comune ale raionului Rădăuţi, Vicov de Jos şi Vicov de Sus, ne-a făcut să credem că nu întîmplător s-a generalizat în Bucovina strigătura:

„Unde gioacă gicovenii
Acolo pămîntul gemi“.

Majoritatea celor cu care am stat de vorbă în aceste două comune, Mihai Nistor, Traian Burciu, Neculai Hriţcu, Veronica Horomnea şi alţii, ne-au oferit, mai ales, strigături la joc sau strigături care se cîntă la nuntă. Strigăturile sînt transmise de la o generaţie la alta, în vîrtejul jocului. Prinşi în aceeaşi roată, bătrîni şi tineri, femei şi bărbaţi, se întrec parcă în rostirea strigăturilor. Feciorii care pleacă la armată au strigăturile lor adecvate momentului:

„Capu ne-ar ci fără frică
De ne-ar ci mîndra mai mică
Da aşa mîndra-i măricea
Mă tem că s-a mărita“.

Cînd feciorii contenesc cu strigăturile, e rîndul fetelor să-şi arate măiestria:

„M-o făcut mama plăcută
Mor ficiorii toţi de ciudă
Şi m-o făcut frumuşea
Să mă iubească badea“.

Iar cînd fetele şi feciorii joacă fără să strige, se aude ca un îndemn glasul obosit al bătrînilor:

„Strîgă mă c-aşa-i frumos
Că pe limbă nu ţi-o tors“.

De la gicoveni am mai cules, de asemenea, şi cele mai interesante materiale legate de desfăşurarea nunţii. Nu au lipsit nici de această dată oraţiile agrare, doinele de haiducie, doinele de cătănie, descîntecele, bocetele, snoavele, ghicitorile etc.

Port specific comunei Straja

Bătrînii

Intram în cea de a opta zi de cînd cutreieram satele şi comunele raionului Rădăuţi. Atît oamenii din satele prin care trecusem, cît şi cei întîlniţi întîmplător în drumurile noastre, ne îndemnau:

— Să mergeţi să vedeţi „Bătrînii“ de la Frătăuţii Noi.

Ajunşi în sat, ne-am adresat profesorului Ion Popescu, care ne întîmpinase.

— Am vrea să vedem formaţia de dansuri bătrîneşti din comuna dv.

— Ne bucurăm foarte mult, dar astăzi n-o să-i puteţi vedea. „Bătrînii“ sînt plecaţi la Rădăuţi, să dea un spectacol. Am hotărît să mai rămînem o zi. Pînă la sosirea „Bătrînilor“, am început ancheta noastră obişnuită.

Pe la ora 23,30, în toiul înregistrărilor, am primit vestea mult aşteptată. Veniseră „Bătrînii“ de la Rădăuţi. Am întrerupt înregistrările şi am alergat afară să-i vedem. Toţi cei care i-am văzut în seara aceea, în semiîntuneric, pe renumiţii „Bătrîni“ din Frătăuţii Noi, cred că nu-i vom uita niciodată. Femeile purtau cămeşi cu altiţe şi catrinţe în patru iţe, brîie tricolore, salbe bogate şi „mîneşterguri“ pe cap. Bărbaţii erau îmbrăcaţi cu iţari ţesuţi în ozoare, cu cămăşi înflorate la guler, mîneci şi poale, cu bundiţe din piele de miel cusute cu flori şi cu brîie late, alese în stative. Pe cap purtau căciuli negre împodobite cu pene de curcan. Adevăraţi „români de viţă veche“!

Am cerut să vorbim cu conducătorul echipei. Cineva m-a condus în faţa unui bătrîn de statură mijlocie, cu sprîncenele stufoase şi cu o mustaţă albă, bogată, răsucită de două ori. S-a recomandat:

— Vasile Jacotă, zis Cota.

I-am explicat cine sîntem şi i-am spus că am dori să-i înregistrăm şi să-i filmăm. L-am mai întrebat dacă „Bătrînii“ pot rămîne în seara aceea sau dacă n-ar fi mai bine să vină în ziua următoare. S-a dus să se consulte cu tovarăşii, lăsîndu-mă cîteva clipe cu Constantin Nicoară, în vîrstă de 55 de ani, u
mai „tineri“ dansat
maţie. Acesta mi-a

— Moşu Cota ar
Este căpitanul „Băt
peste 15 ani.

Între timp se reîn
pitanul“.

— Începem în sea
să putem termina m
supus voinţei „Bătr
au ţinut cu tot dinad
facă o repetiţie îna
înregistraţi.

Am rămas uimiţi i
lităţii acestor „vînjo
la munte“, care, dup
seră o zi întreagă la
găseau resurse de ene
o repetiţie şi apoi s
încă un spectacol cu
cordată, pentru a nu
mic. Înainte de a înc
trările, bătrînul Jaco
nunţat ordinea desfă
tei. Au început să jo
„Şepteleanca“ cu stri

„Frunză verde busu
I-n haidaţi fimei la
Şi iar verde ş-un
Hai fimei din Frat
De la poalele de m
Îmbracate cu cheap
Şi pe cap cîte-un
La grumas rînduri
Moda de sute de ar
De la daci, de la r

A urmat apoi „Arc
vechi dans popular, e
mai de bărbaţi, cunos
comunele raionului
la „Bătrînească“, a
joc femeile. Timp de
de minute. cît a dur
suită. „Bătrînii“ s-au
parcă ar fi fost în flo

După terminarea
le-am mulţumit căld
trînilor“, urîndu-le ar
nătate şi activitate
pe scenă. Era ora do
ţa. Ancheta trebuia
Dar „Bătrînii“ de-abi
bîntaseră. Începuseră
de care. să ne spună
nie de lucruri deoseb
resante.

Le-am propus să
doua zi sau, mai exac
o pauză de cîteva ore
ne odihnim. Ne-am
ora fixată şi am răm
toată ziua.

„Trandafir cu
drum. Multe-a
vă mai spun“

Şi drumurile noast
nuat. Bădeuţi, Costi
Horodnicul de Sus,
de Jos, Măneuţi, Ma
na, Straja. Volovăţ
trecut în Bucovina c
moase zile din toată

În a 14-a zi dimine
răsit încîntătoarele m
dăuţene, hotărîţi să
această parte a ţări
continua adunarea ş
rea nesecatelor como
lepciune şi frumos a
nostru.

I. H. C

PASIUNE ȘTIINȚIFICĂ ȘI DRAGOSTE DE ȚARĂ

(Urmare din pag. 1)

Moldova îndată după 1 400, la diaconul Oprea din Brașov care scria, în 1 570, în Osmoglasnic : „Să fie de învățătură ucenicilor care învață dăscălie și să fie mai ușor spre înțelesul oamenilor... Așișderea să învețe mai vîrtos rumânește... să înțeleagă feciorii..." la aceștia și la mulți alții se vădește neostenita rîvnă de a orîndui și de a înălța cultura și știința în patria noastră.

La Miron Costin „biruit-a gîndul" să lase cîteva clipe spada și să ia pana ca să descîlcească tortul minciunii și să scrie adevărul despre obîrșia poporului român, mustrînd cu asprime pre băsnuitori și răuvoitori care numai ponosuri cată. Prin pana acelui locuitor al Sibiului ajuns-au pînă la noi gîndurile și desenele despre proiectul primelor rachete concepute în Țările Române, în 1529.

Și îndată după scrisul așa de îngrijit al lui Constantin Stolnicul Cantacuzino, spudeu la Padova și organizator al Academiei de la Sf. Sava, în 1694, te întîmpină slova savantă a lui Dimitrie Cantemir și cărțile lui, tălmăcite, în prima jumătate a secolului al XVII-lea, în patru graiuri, să circule pe glob ca o faptă și un gînd născut în sînul poporului nostru. Nu poți să nu te oprești în fața „Cronicii românilor și a mai multor neamuri", scrisă mărunt și cu migală de Gheorghe Șincai. Opera asta purtată în desagă, pe spate, a făcut ocolul pămîntului și al poporului a cărui istorie o povestea în aspru și lapidar grai, țîșnit dintr-o imensă dragoste de popor. Dar manuscrisul lui Bălcescu, „Românii supt Mihai Vodă Viteazul" — îngălbenit de vreme, așa cum a rămas în camera săracă a hotelului Trinacria din acel Palermo al surghiunului ? Are multă asemănare cu destinul Cronicii lui Șincai : exilat prin țări străine, ca și autorul lui, și scris cu tiparul mult mai tîrziu, prin grija unor înțelepți și binefăcători oameni de cultură. Dar mai ales se compară prin înrîuririle pe care le-au avut aceste două cărți în știința istorică, în trezirea și consolidarea conștiinței naționale, în cucerirea independenței și în făurirea unității statului român modern. Parcă aud glasul vibrant al lui Nicolae Bălcescu : „Patria, această ființă ideală pe care locuitorii ei sînt gata a o apăra cu viața, este identitatea intereselor, ideilor, pasiunilor ce-i strînge și-i unește în apărarea unui bun comun".

Și așa, din adîncimea istoriei, scrisul cu mîna sau cu tiparul ne urcă pe treptele culturii și ale științei pînă în contemporaneitate. Aici întîlnești scrisul și lucrările lui Teclu și ale lui Ion Bogdan, ale doctorului Gh. Marinescu și ale lui N. Iorga, ale lui Em. Racoviță și M. Sadoveanu. Pretutindeni gîndire și simțire, formulă științifică și metaforă literară, materializate în litera scrisă. Te înconjoară, în toate cele cinci săli ale expoziției, operele oamenilor de știință. Le vezi clar cum se înșiră într-o perfectă continuitate, într-o strînsă coeziune, într-un neîntrerupt efort de a urca treaptă cu treaptă în panteonul științei, spre efluviile universalității. Acolo-s machetele aparatelor de zburat ale lui Vuia și Coandă, la vremea lor adevărate revoluții în tehnica zborului. Colo, Vasile Pârvan înseamnă în bloc-notes taina redescoperită a unei inscripții ori zîmbetul de marmură al unei statui de pe care a șters, cu grijă, lutul așternut în trecerea mileniilor. Dincolo, Parhon înscrie în caiet tainele celulei vii și trage concluzii despre viața biologică. Ici — jertfa intracarpatină a lui Aurel Vlaicu și lucrările lui Dobrogeanu-Gherea. Colo — succesul unei șarje metalurgice după aplicarea unor ultime procedee și inovații. Ici — volumele groase, legate în piele tricoloră, cuprinzînd peste 800 000 de semnături ale locuitorilor din Transilvania în favoarea unirii din 1918. Colo — macheta celor mai moderne instituții de cercetare științifică din București sau provincie, din industrie sau agricultură sau proiectul proaspăt desenat pe planșetă și pornit să se aplice undeva pe harta țării, să crească și să devină o mare construcție industrială valorificînd, înmiit, bogățiile naționale native. Ici — scrisul ordonat al lui Liviu Rebreanu, sondor de mare adîncime al sufletului românesc. Colo — operele scriitorilor clasici și contemporani tipărite în anii socialismului în tiraje fără egal.

Este expoziția „Dezvoltarea științei în România" o sintetică și totuși bogată galerie de lucrări și de personalități românești, de-a lungul multor veacuri, rînduită cu acea perfectă cursivitate, impusă de realitatea și adevărul însuși. Este ea însăși o importantă manifestare științifică pentru tineri și vîrstnici, pentru cei ce doresc să afle ceva despre cele mai bune momente din istoria științei în patria noastră și despre marele avînt al culturii din prezentul socialist. Dar cum din această vastă expoziție ne-am ales doar semenele manuscrise, vreau să închei cu sublinierea pasiunii, acest nobil și înălțător, frumos și creator sentiment uman, care se degajă din paginile manuscrise ale atîtor oameni de știință și cultură. Pasiunea cercetării științifice l-a ajutat pe Neculce să-și scrie cronica, pe Gheorghe Lazăr să-și întocmească manualul de trigonometrie, pe Eminescu să creeze „Luceafărul" și pe Gh. Țițeica să descopere un nou sistem în rezolvarea unor probleme de calcul infinitezimal. Și pasiunea asta pentru știință și artă, încă o formă a dragostei de patrie, de omenire, de progres, vibrează în rotunjimea fiecărei slove.

„Fortuna cu Pontos" — descoperită recent de arheologii noștri — este creditată cu o vechime de 17 secole

EXISTĂ O FORMULĂ A TEATRULUI STUDENŢESC ?

ANDREI ŞERBAN, student la Institutul de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale", secţia regie :

La Cluj, cu cîteva luni în urmă, am văzut etapa finală a concursului echipelor studenţeşti de teatru şi mi-am putut face o impresie, nu foarte clară, ce e drept, despre valoarea reală a mişcării teatrale universitare. Cu părere de rău o spun, dar modul în care se face teatru în majoritatea cazurilor, în facultăţile noastre, este greşit.

Dar, să vedem cum se ajunge la un spectacol ? În institut trebuie să ia fiinţă un cerc de teatru. Un grup de studenţi entuziaşti, viitori actori, benevol pornesc — împreună cu şeful comisiei culturale — în căutarea unui instructor artistic, de preferinţă actor cu mult timp liber la Teatrul de stat din oraş ; acesta alege o piesă, deseori aceeaşi care se joacă şi la teatru ; distribuţia se întregeşte cu încă două-trei fete drăguţe ; se reuşeşte apoi o convocare festivă şi generală şi, umăr la umăr, aducînd unul textul, altul recuzita, pornesc cu toţii în căutarea ineditului teatral. Studenţii-actori îşi învaţă rolurile supravegheaţi de actorul-instructor, care le dă, dacă e cazul, indicaţii privind mişcarea (cîţiva paşi mai în faţă) sau interpretarea („zi ca mine : te iubesc, cald şi simplu !"), se fac nişte încîntătoare repetiţii-şnur, iar nu mult după aceea, cînd „ineditul" pare găsit, se împrumută, în mare grabă, cîteva costume, cele mai „noi" din teatru, se improvizează o lumină cu cîteva perdele colorate, unul din băieţi aduce un magnetofon cu muzică şi astfel se aşteaptă cu încredere seara premierei.

Spectatorii nu întîrzie să sosească, dar mirarea lor creşte o dată cu acţiunea, căci ei revăd azi spectacolul de ieri de la Teatrul de stat, mutat vizavi la Casa de cultură a studenţilor...

Teatrul studenţesc ar trebui să exprime direct un punct de vedere nou, tineresc, tulburător de viu şi nesupus prejudecăţilor de nici un fel. Teatrul studenţesc trebuie să fie cu totul altceva decît este acum. Pentru asta e nevoie să luăm cu încredere totul de la început. De unul singur, eu nu ştiu ce anume să spun. Să ne întîlnim cu toţii şi să vedem ce e de făcut.

CONSTANTIN FLORICEL, activist al Comisiei culturale a C.U.A.S. Bucureşti :

Am citit materialul apărut în „Viaţa studenţească" nr. 33, care pune în discuţie necesitatea găsirii unei formule viabile pentru teatrul studenţesc. Iată, pe scurt, părerea pe care o am în această problemă :

Categoric, nu există o formulă definitivă a teatrului studenţesc. Dar, trebuie remarcat că s-au făcut primii paşi pentru atingerea acestui deziderat. Pe de o parte, echipa studenţilor-actori, condusă de Andrei Şerban, de două ori învingătoare la Zagreb, pe de altă parte formaţiile Institutului de arhitectură din Bucureşti, Centrului universitar Iaşi, Casei de cultură a studenţilor din Cluj, Casei studenţilor din Bucureşti şi... cam atît.

În condiţiile Centrului universitar Bucureşti, dispunînd de posibilităţi care se cer şi aşteaptă a fi folosite, consider că este necesar ca activitatea teatrală a studenţilor să se desfăşoare în viitor astfel :

1. Constituirea unui teatru studenţesc independent din punct de vedere artistic, care să-şi desfăşoare activitatea sub o conducere competentă şi de mare prestigiu. Regia spectacolelor să fie încredinţată studenţilor de la secţia de specialitate de la Institutul de artă teatrală şi cinematografică, care au rezultate excepţionale în pregătire, şi instructorilor de formaţii din institute — cîştigători ai precedentelor concursuri. Scenografia şi muzica spectacolelor respective să fie realizate de studenţi talentaţi de la Institutul de arte plastice şi Conservator. Alături de studenţii-actori, care vor avea principala pondere, vor trebui folosiţi studenţi remarcaţi în cadrul formaţiilor din institute, care vor avea astfel posibilitatea, prin contactul nemijlocit cu cei care au pregătire artistică specială, să-şi dezvolte talentul, să-şi ridice nivelul interpretativ.

În cursul fiecărei stagiuni s-ar putea realiza cîteva spectacole care să promoveze cu predilecţie dramaturgia naţională, să încerce forme noi de exprimare, spectacole militante, spectacole străbătute de idealul modului nostru socialist de viaţă.

Teatrul studenţesc ar putea deveni în acelaşi timp şi un centru metodologic, de îndrumare a celorlalte formaţii studenţeşti.

2. Menţinerea formaţiilor teatrale din institute, care să dea prilej studenţilor, ce fac primele începuturi în activitatea teatrală, să-şi încerce forţele. Pentru aceste formaţii s-ar putea încerca diferite modalităţi, mai simple, ale spectacolului de teatru : scene din piese mari, piese într-un act, medalioane literare, seri de poezie, scenete, cuplete, dramatizări, uneori reunite chiar într-un spectacol unitar. Pentru aceste formaţii s-ar putea păstra actuala formă de organizare.

Moment din spectacolul studenţilor de la Institutul de teatru din Tg. Mureş cu „Troienele"

CONCLUZII

ÎN EPILOG LA DISCUŢIA INIŢIATĂ DE REVISTA NOASTRĂ SUB TITLUL : „EXISTĂ O FORMULĂ A TEATRULUI STUDENŢESC ?" SE REŢIN URMĂTOARELE :

● Necesitatea înfiinţării — la nivelul centrelor universitare mari sau mici, însă cu puternice forţe de artişti amatori — a unor studiouri studenţeşti, instituţii independente din punct de vedere artistic, dar îndrumate direct de consiliile U.A.S. pe centru, instituţii în care studenţii-regizori şi actori să poată realiza cercetările şi experimentele care îi pasionează, materializîndu-şi ideea de teatru în spectacole care să fie prezentate în cadrul unei stagiuni speciale.

● Dezvoltarea continuă a colectivelor teatrale valoroase devenite tradiţionale de la nivelul unor facultăţi şi institute ; nu destrămarea lor prin înfiinţarea „studioului" !

● Menţinerea şi pe mai departe a formaţiilor „locale" din facultăţi şi institute. Acestea, devenind — prin transpunerea în scenă a unui repertoriu adecvat (scenete scurte, seri de poezie, medalioane literare etc) — mijloace de afirmare a noilor talente, şcoală, pepinieră pentru studiouri, sprijin pentru comisiile A.S. în înfăptuirea unor manifestări culturale şi eventual nuclee ale viitoarelor formaţii forte în facultăţi.

● Rezolvarea problemei repertoriului (asupra acestui punct vom reveni într-unul din numerele viitoare).

● Abordarea repertoriului într-o manieră matură dar proprie vîrstei entuziasmului, ingeniozităţii, căutărilor, noului ; cu alte cuvinte, realizarea unor formule specifice teatrului studenţesc, deosebite de teatrul profesionist (acest lucru nu însă în dauna calităţilor artistice ale spectacolului).

● Soluţionarea problemei îndrumării artistice a instructorilor. Să se renunţe la serviciile cadrelor netalentate. Atragerea unor nume prestigioase de regizori în mişcarea teatrală universitară, a celor mai talentate elemente ale claselor de regie din institutele de artă teatrală, a unor oameni care vădesc reale aptitudini, chiar dacă nu sînt angajaţi ai teatrelor locale. Formarea unor regizori-studenţi în cadrul studioului din centrul universitar respectiv.

● Ridicarea nivelului artei amatoare studenţeşti şi prin introducerea unor cursuri de dicţie, mişcare scenică etc., prin cursuri teoretice menite să ajute formarea actorului amator-student, întregirea culturii şi personalităţii lui ; înlăturarea diletantismului din mişcarea teatrală studenţească.

● Stabilirea unor strînse legături cu institutele de arte plastice sau cercurile de arte plastice ale caselor de cultură şi cluburilor, cu institutele tehnice — în vederea alcătuirii unor colective stabile de scenografi şi tehnicieni de lumini care să colaboreze la montarea spectacolelor.

● Organizarea unor confruntări periodice cu publicul studenţesc, cu oameni de teatru, critici teatrali, urmate de discuţii privind realizarea spectacolelor, planurile de viitor etc.

VĂ RECO

ESTETICA LUI HEGEL

„PRELEGERILE DE ESTETICĂ" ale lui G. W. F. HEGEL, recent apărute în Editura Academiei, constituie o vastă analiză logico-istorică a principalelor teme din repertoriul teoriei despre frumos. Aşa cum îşi amintea magistralul lor traducător — prof. D. D. ROŞCA — contactul său cu această operă strălucită l-a îndemnat să pătrundă în universul gîndirii hegeliene. Acum, cînd ele se adaugă şirului de traduceri din opera marelui dialectician, studenţii pot găsi în paginile opusului analize profunde, de mare actualitate, despre filozofia artei, ideea frumosului artistic, formele simbolică, clasică şi romantică ale artei, o vastă ilustrare şi dezbatere a marilor probleme ale esteticii prin prizma istoriei artelor.

„DIALECTICA METODELOR ÎN CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ"

Rod al colaborării unui mare număr de filozofi şi specialişti, volumul „DIALECTICA METODELOR ÎN CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ" reprezintă continuarea lucrării apărute în 1963 : „DIALECTICA MATERIALISTĂ — METODOLOGIA GENERALĂ A ŞTIINŢELOR PARTICULARE". Volumul, apărut în Editura ştiinţifică sub egida Institutului de filozofie al Academiei, analizează — în lumina procesului de diferenţiere şi integrare a ştiinţelor, caracteristic revoluţiei tehnico-ştiinţifice contemporane — problema unităţii şi deosebirilor dintre metodele proprii diferitelor domenii ale cunoaşterii precum şi a caracterului lor dialectic.

S. MARCUS, ED. NICOLAU, S. STATI : „Introducere în lingvistica matematică", Editura ştiinţifică, 1966

Elaborată de un matematician, un cibernetician şi un lingvist, **„Introducere în lingvistica matematică"**, una din acele lucrări care tratează interesantele domenii ale ştiinţelor conexe, din ce în ce mai multe în ultimele decenii, îşi fixează scopul **„de a introduce pe cititor în problematica generală a lingvisticii matematice, fără a se intra în dezvoltări tehnice prea amănunţite"**.

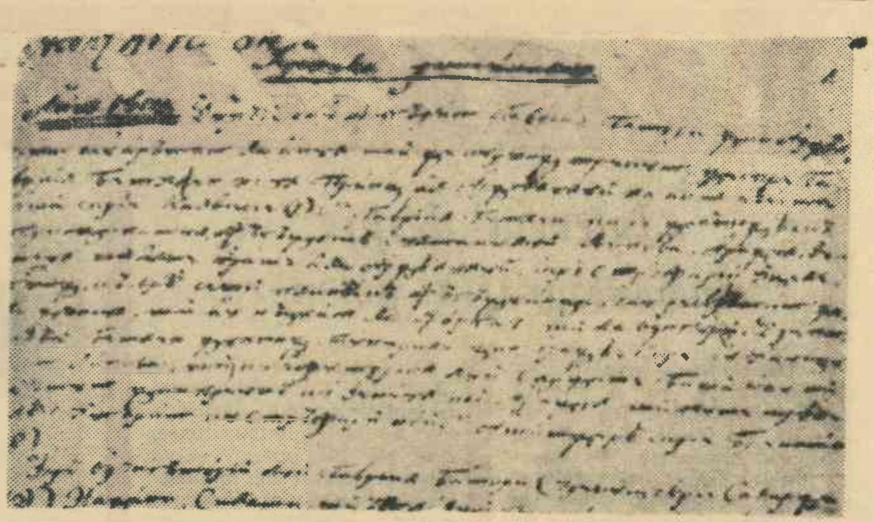
Aşadar, o carte utilă atît specialiştilor, care trebuie să o ia ca punct de plecare, cît şi celor interesaţi în îmbogăţirea nivelului de cultură generală. Capitolele tratînd limbile informaţionale, limbajul cosmic sau traducerea automată, prezintă un interes deosebit. Studenţilor filologi, matematicieni sau electronişti lucrarea le oferă în plus informaţii preţioase pentru domeniile lor de studiu.

150 de ani de la moartea lui GHEORGHE ŞINCAI

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Cu jumătate de veac înaintea lui Alecsandri şi Andrei Mureşanu, Şincai strigase profetic:

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Facsimil din CRONICĂ. (Manuscrisul se află în păstrare la Biblioteca Universităţii din Cluj)

„DEŞTEAPTĂ-TE... O IUBIT NEAMUL MEU, ŞI AI MINTE!"

Epoca în care a trăit Şincai era austeră şi, ca toţi învăţaţii români din secolul luminilor, ca Samuil Micu şi ca Petru Maior, el a înţeles să lupte pentru drepturile şi ridicarea neamului său întemeindu-se pe raţiune, pe documentele istorice şi pe filologie.

Viaţa i-a fost aspră, ca şi opera. Ridicat din Şamşudul care i-a fost **„scump totodeauna"** (şi unde se născuse în 1754), studiind la şcolile ungureşti şi nemţeşti de la Sabed, Tîrgu-Mureş şi Cluj, spre a-şi însuşi poezia, retorica, ştiinţele vremii, limba latină — strămoaşa limbii sale materne — dar şi limbile cu care se lucra în imperiu, Gheorghe Şincai şi-a închinat toată viaţa cercetărilor de documente, cu o asiduitate pe care numai la un Bălcescu şi la un Nicolae Iorga o mai putem afla. La Roma, unde este trimis să studieze filozofia şi teologia, învăţatul se claustrează în vastele biblioteci, în continuă cercetare de **„dovezi"** pentru istoria românilor, dovezi pe care le strînge în cantităţi uriaşe. Acelaşi lucru îl face la Viena — unde mai avu abia răgazul să colaboreze cu Samuil Micu la gramatica intitulată **Elementa linguae daco-romanae sive valachicae**, apărută în 1870 — şi la Pesta. La Blaj, unde se întoarce în 1782, ca director al şcolii normale, desfăşoară o activitate didactică cel puţin tot atît de intensă ca şi aceea de cercetare arhivistică. Compune manuale, luptă pentru înfiinţarea a 300 de şcoli în tot Ardealul, încredinţat fiind că prin lumina cărţii poporul său se va putea ridica.

Privită dintr-un alt unghi de vedere, figura lui Şincai căpătă în ochii posterităţii aureola unui erou romantic, de legendă. În veşnice conflicte cu autorităţile clericale, instrumente docile în mîna administraţiei imperiului, canonicul — care va lepăda în cele din urmă rasa monahală — este destituit din funcţiile lui profesorale. Acum, istoricul este nevoit să pribegească, fie la Viena în căutarea dreptăţii, care nu i-a venit niciodată, fie la Pesta, unde lucrează la corectarea şi editarea de cărţi, fie ca perceptor în casa unor nobili, pentru a-şi putea cîştiga pîinea cea de toate zilele. Era o fire dîrză, neînduplecată, în stare, se zice, să gîdile cu vîrful săbiei — pe care o încinge uneori cu mîndrie — pîntecele prea îmbuibat al cîte unei „feţe" bisericeşti, gata să înfrunte acuzaţia de a fi participat la redactarea vestitului **Supllex Libellus Valachorum**, memoriul prin care în 1791 românii îşi cereau drepturile lor, gata să treacă de simpatizant al mişcării iobagilor conduşi de Horia...

Purtîndu-şi în desaga pribegiei prin satele ardelene **„uriaşa-i"** operă pe care stăpînirea vremii o socotea demnă de a fi aruncată în foc, eroul muri, singur şi sărac, la margine de cale, în ziua de 2 noiembrie, pe drumul care duce de la Oradea la Sinea.

S-au împlinit de atunci 150 de ani !

Hronica românilor şi a mai multor neamuri încît au fost ele aşa de amestecate cu românii, cît lucrurile, întîmplările şi faptele unora fără de ale altora nu se pot înscrie pe înţeles, din mai multe mii de autori, în cursul de 34 de ani culese..., este o operă ce înfăţişează istoria poporului nostru de la anul 86, cînd domnea Decebal, „craiul Dachiei cei vechi", pînă la anul 1739. **„Această operă e** — după cum spune N. Iorga — **din cele mai bogate, din cele mai muncite, din cele mai cinstite ce se pot întîlni. E un admirabil repertoriu, o culegere de izvoare din cele mai îmbelşugate, la care se recurge încă astăzi şi se va recurge încă multă vreme".** Pentru acele timpuri lucrarea lui Şincai era un manifest întemeiat pe raţiune şi pe documente — în care poporul român îşi justifica drepturile lui sub soare, prin nobleţea originii romane, prin lupta de veacuri dusă pentru independenţă pe teritoriul Daciei. Problema latinităţii şi a continuităţii poporului român în hotarele lui naturale, problemă reluată de Şincai de la înaintaşii săi, cu noi argumente şi într-o nouă dezbatere, constituie piatra unghiulară a acestei cărţi de importanţă unică în istoriografia noastră. Istoricul este un vajnic iubitor al adevărului şi un duşman al **„nepricepuţilor"** scriitori străini care „cufundă" neamul nostru, trag jarul la oala lor, acoperă adevărul şi scornesc **„poveşti desfundate"**, precum Engel — de pildă — cel ce „lingăreşte" pe unguri pentru că era protejatul cancelarului Teleky. Cu amărăciune, cronicarul constată că nobilimea românească a trecut de partea stăpînitorilor, acel **Unio trium nationum** fiind un act al tuturor feudalilor din Ardeal împotriva „proştilor", a iobagilor, în marea majoritate români. După Şincai, **„boiarii româneşti"** s-au aliat cu **„boiarii hunilor"**, uitîndu-şi sîngele **„din care sînt prăsiţi"**. Ei **„numai pe cei mişei înalţă, pre aceia îi ridică din gunoi, iară pe cei vrednici îi urgisesc, îi strică unde pot ca ei singuri să se vadă a fi temeiurile neamului românesc pe carele îl sugrumă şi-l împiedecă de la sporirea înainte...."** notează el cu amărăciune în **Hronic.**

Această operă de răbdare şi de pasiune, pătrunsă de un adînc patriotism, a avut un mare răsunet după moartea autorului ei, mai ales la generaţia revoluţiei de la 1848. Un manuscris al ei era trecut peste munţi de călugărul maramureşan Gherman Vida, primul dascăl al lui Vasile Alecsandri. Kogălniceanu o cunoştea şi o cita în lucrările lui de filologie şi de istoria românilor, publicînd-o în 1854, la Iaşi. Bălcescu **o** foloseşte, de asemenea, în a sa **Istorie a românilor sub Mihai voevod Viteazul.** Căci dintre toţi reprezentanţii **Şcolii ardelene**, Şincai anunţă cel mai pregnant spiritul ardent al redeşteptării noastre naţionale.

Ion ROTARU

Cîteva idei din CRONICA

Editorul *Cronicii* lui Gheorghe Şincai, lectorul universitar *Florea Fugaru*, ne-a înlesnit să publicăm cîteva fragmente din studiul introductiv pe care îl va semna la ediţia în curs de apariţie.

Înainte de a fi istorie, Cronica *lui Şincai e o pledoarie care se serveşte de documentul istoric, în primul rînd cu intenţii politice şi educative.*

Permanenţa neîntreruptă a poporului român pe ambele părţi ale Dunării, de la Traian, puritatea originii limbii române care se trage din latina peninsulei italice, de unde au venit cei mai mulţi colonişti — sînt tezele principale conţinute în Cronică.

Evenimentele istorice au rezonanţă în sufletul lui Şincai în raport cu modul înţelegerii conceptului de patriotism imaginat ca un lanţ neîntrerupt, pentru că strămoşii şi descendenţii constituie o singură familie, iar destinele generaţiilor sînt angajate solidar în trecut şi în viitor deopotrivă.

Cuvîntul cel mai fascinant pe parcursul întregii opere este Roma. Romei îi face pandant numai figura împăratului Traian „unişorul Traian". *Împreună, constituie o pereche genetică figurată din care s-au prăsit românii care locuiesc de-a dreapta şi de-a stînga Dunării:* „Anul 117. Împăratul Traian, urzitorul, întemeietoriul şi mai de-a zice tatăl românilor..."

Administrarea provinciei de către Traian este concepută în stil trainic ţărănesc şi ardelenesc: pod solid de piatră peste Dunăre, colonizare, cu oameni din toate păturile sociale, şosele, apeducte, oraşe, instrucţie, bresle diferite, agricultură în primul rînd. O adevărată idilă simfonică a muncii paşnice, productive.

Deşi Şincai se bazează pe izvoare, îmbinarea lor duce la imaginea globală a împăratului cel bun din basmele ţărăneşti; şi aceasta pentru că concepţia lui asupra cauzalităţii istorice nu diferă funciar de distribuirea schematică, populară, a oamenilor în buni şi răi, Cronica *transformîndu-se într-o galerie de personalităţi alternante, pe criterii individuale, în pozitive şi negative:* „Pînă au trăit împăratul Traian, strămoşilor noştri, romanilor celor din Dacia, le mergea foarte bine... dară cît muri Traian, iată pizma, carea din ceput domneşte şi pe toţi îi stăpîneşte, intră în împăratul Adrian..." *La Şincai* pizma *înseamnă invidie amestecată cu ură, individual sau colectiv Concluzia lui Şincai, dacă e pesimistă, oferă avantajul faţă de înaintaşii români şi majoritatea străinilor că exclude explicaţiile teologice şi situează originea conflictului dintre oameni în domeniul social, mobilele acţiunilor omeneşti ţinînd de psihologia indivizilor şi a popoarelor, care suferă, individual sau colectiv, de anumite carenţe permanente.*

Spectacolul poporului român este analog unei gospodării familiare patriarhale, solid întemeiate economic, care se dezintegrează o dată cu întemeierea principatelor (văzută invers de Şincai, nu proces de unificare, ci de diviziune a comunităţii românilor, moştenitorii imperiului roman de răsărit) în trei ţări. Cum comunitatea de origine — sînge — este la el criteriul principal, eroarea e uşor explicabilă.

Situîndu-se pe terenul explicaţiilor psihologice, istoria va fi pentru Şincai un teatru care-i va stîrni întreaga gamă a afectelor, de la compasiune pentru beţii români *pînă la sarcasm faţă de asupritorii* lor. *Vorbind despre condiţiile ruşinoase impuse de hatmanul polon Zamoischi lui Ieremia Movilă, exclamă:* „Vezi fala şi nedreptatea leşească! Căci nu învie acum Ştefan al cincilea!" *Să remarcăm: lăcomia şi fala sînt concepte etice care au caracterizat în special orînduirea feudală, iar* neînţelegerea între sine *caracteriza, în epocă, procesul de disoluţie a obştei şi familiei tradiţionale româneşti.*

MANDĂM

MUZICĂ

Concertul Filarmonicii de săptămîna aceasta are ca oaspete pe dirijorul polonez Czyz Henrik. În bogata sa activitate reputatul dirijor a îmbinat preocuparea pentru muzica clasică cu prezentarea celor mai valoroase lucrări ale muzicii moderne şi contemporane. Acelaşi lucru îl va face şi în concertele sale bucureştene, alăturînd concertului nr. 4 de Beethoven (solist Corneliu Gheorghiu) Simfonia a III-a (Liturgica) de Honegger şi o lucrare a compatriotului său Panderecki (De natura sonoris).

★

La scurt timp după **The Royal Opera**, un alt ansamblu de balet ne vizitează ţara. Este vorba despre cel al **Teatrului academic de operă şi balet din Kiev.** Şcoala de balet rusă nu mai are nevoie de prezentări. De notat că, pe lîngă fragmente din **Lacul lebedelor, Don Quijote**, două spectacole — **„Surale"** şi **„Cîntecul pădurii"** — ne vor pune în contact cu folclorul tătar şi ucrainean.

★

Şi încă ceva! Nu uitaţi să urmăriţi concertele din ciclul **Tribuna tinerilor solişti**, iniţiate de Orchestra **Radioteleviziunii.** În cadrul lor vor putea fi ascultaţi mulţi dintre tinerii noştri interpreţi talentaţi, unii dintre ei ca Dan Grigore, Octavian Rădoi ş.a. încă studenţi la diferite conservatoare.

ET CAETERA...

Interviu despre cinematografia poloneză

Dublîndu-şi amabilitatea cuceritoare cu o bogată experienţă artistică — căreia succesele din „Pasagera" (prizoniera Marta) şi „Maica Ioana din Aniolow" (sora Margareta), adăugate la încă aproape douăzeci de filme interpretate pînă acum, îi stau ca o deplină mărturie — actriţa ANNA COEPIELENSKA, prezentă în ţara noastră cu ocazia vizitei unui grup de cineaşti polonezi în ajunul prezentării filmului „Cenuşa", s-a dovedit a fi şi un admirabil interlocutor.

— A existat şi există încă în presa de specialitate o opinie în bună măsură adevărată, potrivit căreia succesele şcolii de film poloneze sînt datorate în special filmului de război. Dacă e aşa, ar trebui să recunoaştem că, de fapt, calitatea lor stătea nu în prezenţa în sine a războiului ca un context general al filmului, ci în maturitatea cu care acesta avea să fie privit de cineaştii polonezi şi interpretat cu acel spirit de răspundere cu care istoria se cere privită oriunde şi oricînd. Este adevărat că există un anume complex pe care il avem noi în faţa conflagraţiilor armate, dar aceasta se datorează groaznicelor traumatisme fizice şi mai ales morale pe care le-am suferit atunci. Devenea, aşadar, o sarcină nobilă pentru cinematografia poloneză exprimarea unui punct de vedere contemporan asupra istoriei şi asupra rolului pe care poporul polonez l-a jucat în desfăşurarea ei. Tocmai sinceritatea şi curajul cu care am privit atunci în urmă, dar şi înainte, au adus filmului polonez recunoaşterea peste hotare. Apoi însă totul s-a sfîrşit. Ecourile unor filme cum au fost „Canalul", „Cenuşă şi diamant" sau „Eroica" s-au stins, şi in cinematografia poloneză a început impasul. Vedeţi, nu prea avem o literatură valoroasă de problematică contemporană, şi de aici şi lipsa unor scenarii şi filme de actualitate.

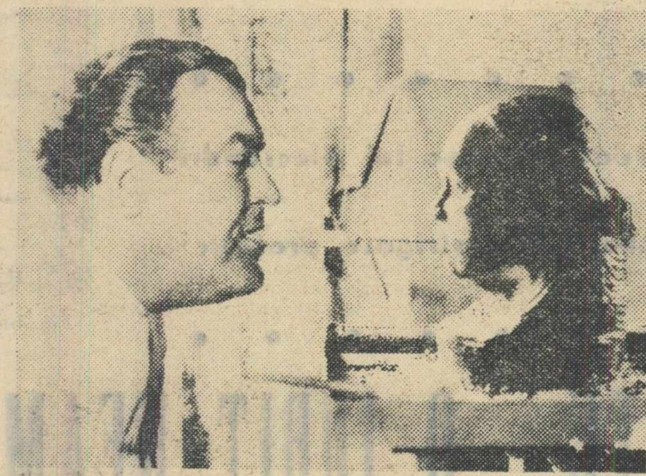
Succesele unui Wajda cu „Inocenţi fermecători" şi Skolinowsky cu „Rypsopsis" au fost îmbucurătoare, dar ele nu puteau salva filmul polonez de la stagnare. Şi atunci cineaştii noştri s-au îndreptat din nou spre trecut, preluînd tezaurul literaturii romantice poloneze care le oferă prilejul ca, traversînd istoria, să poată emite opinii şi judecăţi asupra condiţiei Poloniei contemporane. Aşa s-au născut „Cenuşa" şi „Manuscrisul de la Saragossa" şi „Faraonul", aşa se explică tendinţa actuală a cinematografiei poloneze de a se situa într-un anume context istoric. Şi totuşi există încă o preocupare, mereu prezentă la cineaştii polonezi, mai ales la cei din noua generaţie, de a surprinde în filmele lor aspectele cele mai semnificative ale vieţii contemporane.

Eduard CONSTANTINESCU

VERIFICAŢI-VA CUNOŞTINŢELE

1. Cea mai veche revistă scrisă in limba română este :
   A. Fama Lipscăi
   B. Alăuta românească
   C. Krestomaticul românesc
2. Bellini este numele de familie :
   A. al unor cunoscuţi pictori veneţieni din vremea Renaşterii
   B. al unui compozitor de operă
   C. al unui tenor din secolul XIX
3. Cea mai inaltă piramidă este :
   A. Piramida lui Keops
   B. Piramida lui Zoser
   C. Piramida de la Teotihuacan
4. Invingătorul lui Carol Robert de Anjou la Posada a fost :
   A. Menumorut
   B. Basarab I
   C. Petru Muşat
5. Prima lucrare românească de geologie aparţine lui :
   A. D. Voinov
   B. Gr. Antipa
   C. Gr. Cobălcescu

Răspunsuri : 1. = A; 2 = A B, 3 — A; 4. = B; 5. = C

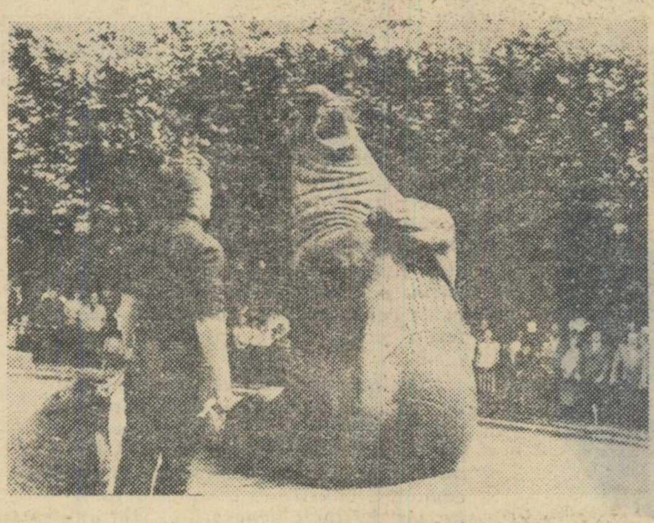

Artă cu ajutorul gurii şi al picioarelor

De curînd a avut loc la Frankfurt o licitaţie de artă în beneficiul copiilor infirmi, licitaţie la care operele au fost puse la dispoziţie de artişti de asemenea infirmi. Aceştia, originari din diferite ţări, lucrează cu ajutorul gurii şi al picioarelor. Cel mai cunoscut dintre expozanţi este pictorul, sculptorul, editorul şi preşedintele „Asociaţiei artiştilor care pictează cu gura şi picioarele", Erich Stegmann. În ilustraţia noastră, Stegmann lucrează la bustul artistei germane Käthe Kolwitz. La vîrsta de trei ani Stegmann era paralizat. Cu toate acestea calităţile sale artistice au fost recunoscute mai tîrziu : a primit o bursă din partea oraşului său natal, a studiat la renumitul pictor ungur Erich von Kömendy, a căpătat numeroase premii şi distincţii artistice internaţionale, iar în anul 1964 a fost ales membru corespondent al Academiei „Tibernia" din Roma. Stegmann şi-a luat drept sarcină ajutorarea tovarăşilor săi de suferinţă şi a creat Asociaţia pictorilor cu gura şi picioarele, care numără 38 de membri şi acordă 29 de burse în toate continentele.

FLASH

Gianni Morandi a devenit cîntăreţul nr. 1 al Italiei. Participant la Cantagiro, tradiţionalul turneu naţional anual desfăşurat în 18 martie, tînărul cîntăreţ a reuşit să-şi surclaseze adversarii cucerind cel mai mare număr de voturi cu un cîntec ale cărui cuvinte şi melodie sînt de o banalitate care atinge aproape stupiditatea. Ceea ce simpaticul cîntăreţ ar fi vrut să demonstreze prin alegerea cîntecului „Noapte de Ferragosto" este faptul că nu cîntecul are importanţă, ci cîntăreţul... Şi s-ar părea că deocamdată a reuşit...

Mîndrie de tată în grădina zoologică

Inima de tată a morsei Tristan a bătut mai puternic zilele acestea, cînd mii de vizitatori au venit în grădina zoologică din Stuttgart pentru a o felicita pe fiica sa, Isolde, care împlinea un an. Micul baby de morsă a devenit între timp o fată zdravănă de 150 de kilograme, care ar înghiţi cu plăcere găleţi întregi cu scrumbii şi care se bucură la fel ca şi tatăl ei cînd e admirată de vizitatori. Isolde este un miracol zoologic. Pentru prima oară în istoria grădinilor zoologice s-a reuşit să se crească un pui de morsă. Pînă în prezent toate încercările marilor grădini zoologice din ţară şi străinătate au eşuat. Abia acum cîteva săptămîni au murit cei doi pui de morsă născuţi în grădinile zoologice din Hamburg şi Frankfurt, deşi au fost hrăniţi după „lista de bucate" a Isoldei. Mica grădină zoologică şi grădina botanică din Stuttgart şi-au cucerit faima mondială, deoarece aici s-a reuşit să se realizeze de nenumărate ori succese unice.

Perle studenţeşti

Examinatorul : De ce era socotit Eminescu kantian ?
Examinatul : Pentru că mînca la cantină...

★

E : — Care este după părerea dumneavoastră principala trăsătură a personalităţii lui Marcel Proust ?
E : — Proust este un scriitor revoluţionar care a oglindit în opera sa mişcarea Comunei din Paris şi lupta clasei muncitoare apoi a descoperit legea lui Prust.

★

E : — Aţi auzit de Hortensia Papadat-Bengescu ?
E : — Nu, pe ăsta nu-l cunosc.

★

E : — „Şi simt cum de atîta ploaie / Piloţii grei se prăbuşesc". Cum explicaţi aceste versuri ale lui Bacovia ?
E : Probabil că din cauza umidităţii, a norilor coborîţi, avioanele grele nu se mai pot menţine în atmosferă şi cad.

★

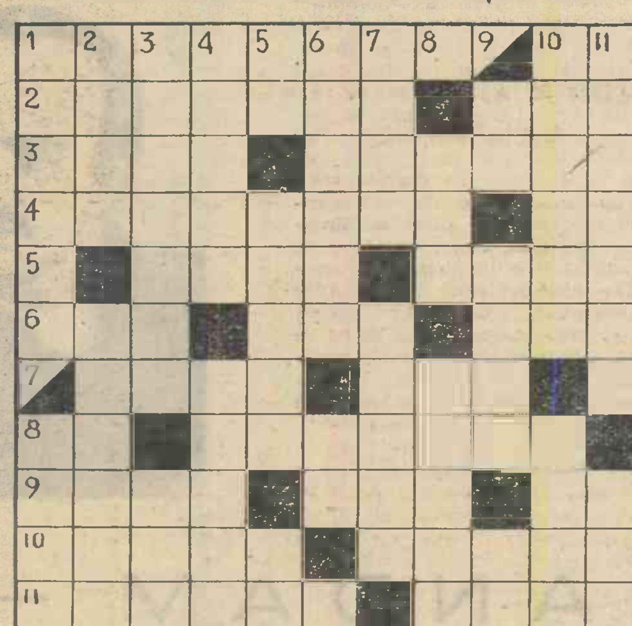
Unui student i se cere să vorbească despre Tolstoi. El povesteşte cu lux de amănunte „Război şi pace".
E : Alte opere ale lui Tolstoi mai cunoaşteţi ?
E. (tace).
E : De „Ana Karenina" aţi auzit ?
E : — Nu, filmul acela încă n-a venit. Dar am să-l văd precis cînd va apare.

Marian POPA

Ştiaţi ?

Savantul sovietic Boris Negonev a construit un aparat care produce o temperatură de peste două ori mai scăzută decît limita obţinută de americanul John Bardin : 25 miligrade de zero absolut (—273°) faţă de 60 miligrade. Ce înseamnă asta, practic nu ne putem imagina. Dar se pare că este o direcţie foarte importantă în studiul nucleului atomic.

CUVINTE ÎNCRUCIŞATE

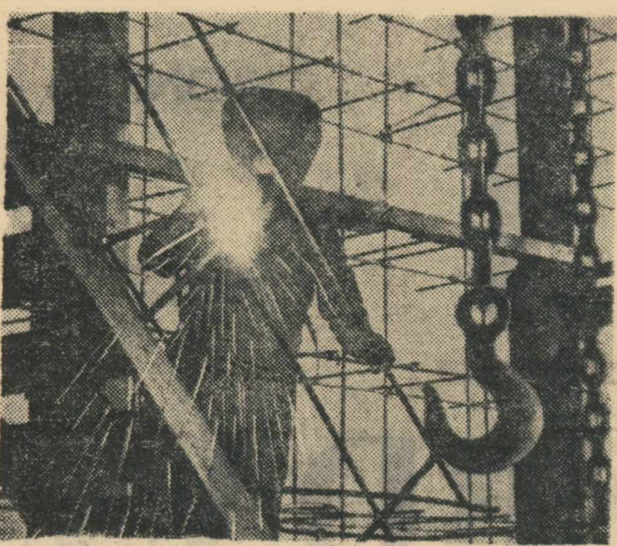

Într-un cuvînt

ORIZONTAL
1. Sentiment — Tîrg ; 2. Cîntec — Aţă ; 3. Roş — Roşioară ; 4. Mateloţi — La ; 5. Muntean — Solizi ; 6. Întreg — Umede — Leu ; 7. Grădină — Murgi ; 8. Măsură — Ochioasă ; 9. Nume — Soluţie — Cart ; 10. Pocită — Aparat ; 11. Şablon — Accelerat.

VERTICAL
1 Călător — Senin ; 2. Trandafirie — Staţionare ; 3. Plouată — Cui ; 4. Ornat — Cercuri ; 5 Literă — Nebună — Cal ; 6. Plajă — X ; 7. Bovină — Triunghi ; 8. Basm — Aerisit ; 9. Cafe — Hău — Cadre ; 10. Jovială — Teren ; 11. Rai— Alo !

ET CAETERA...

MIRACOLUL ROMÂNESC

Prezența referirilor presei internaționale la țara noastră confirmă cu fiecare zi mai mult ideea necesității de a recunoaște realități pe care istoria nouă a poporului român le-a impus în fața lumii cu puterea unor adevăruri care nici nu mai au nevoie să fie demonstrate.

În cazul României socialiste, a cărei economie modernă în plin avînt, cultură înfloritoare și tradiție multilaterală de o impresionantă bogăție prezintă **„o firească atracție pe toate continentele lumii nu numai prin valorile puse în circulație dar și prin consistența acestora“** (PIERO ARDENTI, ziarist italian) interesul opiniei publice este întrutotul reflectat și de amploarea cu care presa lumii înfățișează noile noastre realități.

De la elogiile unui publicist argentinian ca HARY STALHOS, sub a cărui semnătură ziarul „La Prensa“ din Buenos Aires parcurge dezvoltarea economiei românești, punctînd momentele de seamă ale acestei evoluții **„constant pozitive“**, și pînă la recunoașteri ca cele apărute în „The Times“ sub semnătura DESEI TREVESAN care afirmă că **„...economia României pare să fie mai viguroasă ca oricînd“**, există o scară foarte largă de aprecieri ale realităților noastre, constantă rămînînd însă aprecierea unanimă că **„românii se concentrează asupra proiectelor cheie în dezvoltarea lor națională, folosind în acest scop utilaj de foarte bună calitate“.**

Cu aceeași temeinicie în argumente, care sînt extinse însă pînă la detaliu în principalele domenii de activitate, vorbesc despre „miracolul românesc“ (revista „MONDO NOUVO“—Italia) și amplele studii apărute în Franța atît în revista „EUROPE ORIENTALE“ (care dedică un număr întreg țării noastre), cît și în colecția „LA DOCUMENTATION FRANCAISE“ de sub auspiciile președinției Consiliului de Miniștri.

„INEDITUL ȘI CONSISTENȚA VALORILOR“

Recunoașteri ca cele ale lui ALFREDO NUNEZ PASCUAL, de la ziarul „EL MUNDO“ (Cuba) — referitoare la entuziasmul popular care stă la baza înnoitoarelor prefaceri românești, I. THOMSON, de la ziarul „LAND OL FOLK“ (Danemarca), sau colegul său GEORG ANDERSEN (tot danez) de la „AARHUUS STIFSTIDNENDE“ care subliniază (primul) înțeleapta valorificare a bogățiilor naturale ale țării în complexe industriale dintre cele mai moderne (al doilea) succesele deosebite obținute de poporul român în domeniul culturii — sînt doar cîteva din ecourile românești mai recente din presa lumii.

Ziariștii străini publică numeroase date și cifre referitoare la realizarea planului de stat și la prevederile planului cincinal, cifre reținute fie din documentele oficiale de partid și de stat recent apărute, fie din discuțiile purtate cu personalități române cu ocazia unor vizite în țara noastră.

Ziaristul francez ALFONS DEBES, de pildă, în articolul **„România—efortul de industrializare va accentua modificarea structurii exportului și va deschide calea spre lărgirea colaborării tehnice“**, vorbind de planul pe perioada 1966—1970 își exprimă convingerea că acesta va fi cu siguranță îndeplinit, aducînd ca argument realizarea și depășirea prevederilor planului pe perioada 1959—1965 în ceea ce privește producția industrială.

Ampla analiză pe care o publică nu se limitează însă numai la descifrarea semnificațiilor precise ale unor procente, ea vizînd totodată indicii reali ai creșterii generale a nivelului de trai.

În acest context, electrificarea, construcția de locuințe, dezvoltarea bazei turistice a țării, constituie capitole distincte, elocvente.

Concluzia autorilor citați mai sus ne scutește de orice comentariu suplimentar: „Aceste adevăruri constituie o ilustrare izbitoare a ceea ce românii înțeleg cînd spun că vor să se dezvolte“.

Timpul, cu alte cuvinte, se supune voinței adevăraților făuritori ai istoriei.

T. B. STANA

STUDENȚI ÎN ORĂȘELUL ASTRONOMIC „NAUCINII“

Succesele remarcabile ale Uniunii Sovietice în cercetarea științifică a cosmosului sînt indisolubil legate de perfecționarea continuă a învățămîntului superior. Recent am avut ocazia să vizitez cîteva observatoare din U.R.S.S. și, cu acest prilej, să iau cunoștință de unele aspecte ale organizării învățămîntului astronomic. Pe lîngă Universitatea de stat „M. V. Lomonosov“ din Moscova funcționează Institutul astronomic „P. K. Sternberg“, care desfășoară atît activitate de cercetare științifică cît și activitate didactică, în cadrul acestuia fiintînd secția de astronomie. Este interesant de observat că secția de astronomie aparține Facultății de fizică și nu Facultății de matematică-mecanică, ca o reflectare a apropierii tot mai mari dintre astronomia modernă și fizică. Secția de astronomie este, la rîndul ei, împărțită în subsecții ca: astrofizică, mecanică cerească etc.

În cadrul Facultății de fizică, specializarea pentru astronomie (specializarea „largă“) începe încă din anul I: pentru studenții secției de astronomie, pe lîngă cursurile de pregătire generală matematică și fizică, se predau cursuri speciale, cum este de pildă cel de „prelucrare matematică a observațiilor astronomice“. În anii I și II studenții audiază, de asemenea, cursuri ca „Astronomia generală“, „Astronomia sferică“, „Bazele gravimetriei“ etc. iar în anul III „Astrofizică generală“, „Astronomie teoretică“ etc.

Specializarea pe subsecții (specializarea „îngustă“) începe din anul IV. Pregătirea astronomică generală pe care o primesc studenții în primii trei ani este susținută de o largă bază matematică și fizică. Paralel cu cursurile de specializare se predau cursuri speciale de matematică sau fizică.

Cunoștințele primite la cursuri sînt aprofundate la seminarii și lucrări practice, pregătirea astronomică teoretică făcîndu-se în strînsă legătură cu activitatea astronomică practică. La multe discipline se efectuează de fapt seminarii-laborator, studenții folosind puternica bază materială a institutului, înzestrat cu telescoape moderne, laboratoare moderne de astrofizică, de gravimetrie, cu o imensă „bibliotecă de sticlă“ (o mare colecție de plăci fotografice, cuprinzînd imagini ale unor roiuri stelare, asociații stelare, regiuni cu numeroase stele variabile etc.), fără a mai vorbi de biblioteca obișnuită în care se găsesc publicații astronomice din întreaga lume.

După terminarea semestrului IX studenții efectuează o perioadă de practică de șase luni în cadrul diferitelor observatoare astronomice. Un asemenea grup de studenți am întîlnit în Crimeea, la Observatorul astrofizic al Academiei de științe a U.R.S.S. (cel mai mare din Uniunea Sovietică), sau la Stația de observare din sud a Institutului Sternberg, ambele situate în localitatea „Naucinii“ — un adevărat orășel astronomic situat la vreo 30 km de Simferopol. În această perioadă studenții se deprind cu problemele practice ale domeniului de studii astronomice pe care și l-au ales, participă alături de cercetătorii științifici la efectuarea observațiilor astronomice, la prelucrarea acestor observații, iau parte la ședințele de referate și comunicări. Practica oferă astfel studenților posibilitatea de a face observații proprii și de a strînge date necesare, mai ales pentru elaborarea lucrărilor de diplomă. La observatoarele din Crimeea am putut vedea studenții fotografiind roiuri solare, lucrînd în serviciul fotografic pentru detectarea unor supernove în alte galaxii, la măsurarea fotoelectrică a strălucirii unor stele variabile, la fotografierea spectrelor unor nebuloase. Ei lucrau cu instrumente moderne, ca telescopul de 125 cm, telescopul Maxutov, turnul solar sau scrutau depărtările cosmice cu un asemenea gigant cum este telescopul Sain al Observatorului astrofizic, a cărui oglindă-obiectiv are diametrul de 2,6 metri; telescopul complet automatizat, manevrarea lui făcîndu-se dintr-o cabină specială cu comandă, dispunînd de ghidaj fotoelectric, este cel mai mare din Europa.

Beneficiind de asemenea condiții moderne de învățătură, studenții se pregătesc să se alăture corpului savanților sovietici care cercetează problemele astronomiei, de mare însemnătate pentru lansarea corpurilor cerești artificiale, expansiunea omului în spațiul circumterestru și înțelegerea proceselor care au loc în stele și, în general, în cosmos.

Asist. univ. Vasile URECHE

ALMA MATER XX

Studenți din Baku examinînd machetele unor viitoare rafinării

HEBDOMADAR

● **De curînd a fost sărbătorită a 20-a aniversare a Universității „Kim Ir Sen“ din Phenian. În cinstea acestei aniversări, a fost organizat un simpozion științific național de științe naturale și sociale, în care au fost prezentate peste 350 de referate ale studenților, asistenților și profesorilor. În cadrul Universității a avut loc un simpozion științific studențesc și un concurs de matematică, iar în incinta universității s-a deschis o expoziție comemorativă.**

În prezența premierului Kim Ir Sen a avut loc un mare miting. În mesajul pe care C.C. al Partidului Muncii din R.P.D. Coreeană l-a adresat cu acest prilej se arată că Universitatea a contribuit la formarea cadrelor naționale, care joacă un important rol în construirea economiei socialiste și în dezvoltarea științei și culturii. În discursul său, Huang-Tang-Tup, rectorul Universității, a trecut în revistă drumul parcurs de universitate în cei 20 de ani de existență ai acesteia.

● O dată cu cîștigarea independenței statului Malaya, învățămîntul de toate gradele a luat o puternică dezvoltare. Astfel, la Universitatea din Singapore au luat ființă noi facultăți. Azi, această universitate, frecventată de 2 870 de studenți, cuprinde facultățile de artă, științe, farmacie, stomatologie, drept, medicină și un institut pedagogic. Universitatea Nanyang cu facultățile de artă, știință și comerț — are 2 126 de studenți. De cîțiva ani a fost înființat Institutul politehnic din Singapore cu facultățile de inginerie, arhitectură și construcții. În 1965 numărul studenților a atins cifra de 2 335.

● Din toamna acestui an, Universitatea Monash din Australia va organiza un schimb de studenți cu Universitatea de Stat din Leningrad. După Universitatea Națională Australiană din Canberra, care face schimb regulat de studenți cu Universitatea din Moscova, ea este a doua universitate australiană care a inițiat o astfel de acțiune.

SPORT

CRONICA MICROBISTULUI

Seriile studenţeşti

Se ştie că, din această toamnă, potrivit măsurilor de reorganizare a mişcării sportive universitare, la noi în ţară fiinţează serii studenţeşti la handbal, baschet şi volei.

Ne propunem ca de acum înainte să informăm lunar asupra celor 3 clasamente studenţeşti.

Handbal

Cele 9 etape ale returului s-au încheiat. Urmează o pauză de cîteva săptămîni, după care întrecerile se vor relua.

MASCULIN

1. Universitatea Cluj 14 p.
2. Medicină Tg. Mureş 14 p.
3. Ştiinţa I. P. Bacău 13 p.
4. Politehnica Bucureşti 10 p.
5. Ştiinţa Petroşeni 10 p.
6. Universitatea II Bucureşti 8 p.
7. Universitatea Craiova 6 p.
8. I.C.F. Bucureşti 6 p.
9. Politehnica II Timişoara 5 p.
10. Politehnica Braşov 4 p

FEMININ

1. Universitatea Cluj 17 p.
2. Politehnica Galaţi 16 p.
3. I.C.F. Bucureşti 13 p.
4. Universitatea II Timişoara 13 p.
5. Institutul pedagogic Tg. Mureş 8 p.
6. Universitatea II Bucureşti 6 p.
7. Institutul pedagogic Bacău 5 p.
8. I.S.E. Bucureşti 4 p.
9. Politehnica Iaşi 4 p.
10. Politehnica Bucureşti 4 p.

Volei

Publicăm clasamentul după primele 3 etape:

MASCULIN

1. I.C.F. Bucureşti 6 p.
2. Politehnica Cluj 6 p.
3. Universitatea Craiova 5 p.
4. Universitatea Timişoara 5 p.
5. Construcţii Bucureşti 5 p.
6. Ştiinţa Petroşeni 4 p.
7. Institutul pedagogic Tg. Mureş 4 p.
8. Politehnica Iaşi 4 p.
9. Medicina Bucureşti 3 p.
10. Universitatea Bucureşti 3 p.

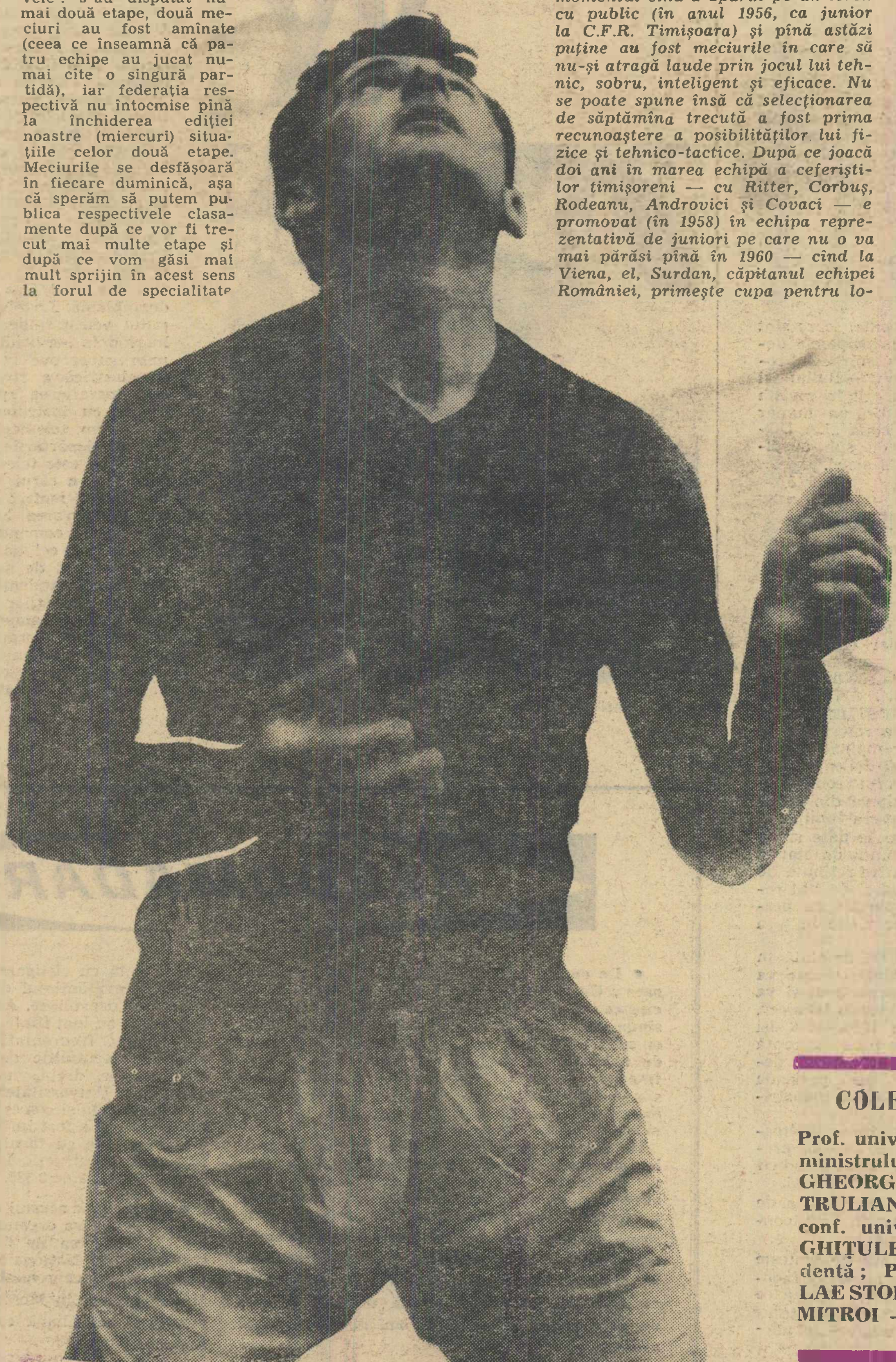
FEMININ

1. Medicina Bucureşti 6 p.
2. Universitatea Timişoara 6 p.
3. I.M.F. Tg. Mureş 6 p.
4. Universitatea Bucureşti 5 p.
5. Institutul pedagogic Piteşti 4 p.
6. Politehnica Braşov 4 p
7. I.S.E. Bucureşti 4 p
8. Universitatea Iaşi 4 p.
9. Medicina Cluj 3 p.
10. Politehnica Galaţi 3 p.

Baschet

Din păcate, nu putem prezenta clasamentele la această disciplină. Motivele: s-au disputat numai două etape, două meciuri au fost amînate (ceea ce înseamnă că patru echipe au jucat numai cîte o singură partidă), iar federaţia respectivă nu întocmise pînă la închiderea ediţiei noastre (miercuri) situaţiile celor două etape. Meciurile se desfăşoară în fiecare duminică, aşa că sperăm să putem publica respectivele clasamente după ce vor fi trecut mai multe etape şi după ce vom găsi mai mult sprijin în acest sens la forul de specialitate

SURDAN!

L-aţi recunoscut, desigur, în fotografia noastră. Este un fotbalist care în această toamnă s-a impus atenţiei tribunelor, presei, selecţionerilor şi, mai ales, adversarilor. Ultimele două isprăvi i le ştiu toţi microbiştii: a bătut zdravăn pe Dinamo Bucureşti şi a smuls un punct la Constanţa (evident, împreună cu coechipierii săi de la Politehnica Timişoara, dar el a fost factorul principal al succesului, jucătorul de nota 10).

Simion Surdan a îmbrăcat pentru prima oară „tricolorul" naţionalei „A" la 26 de ani, dar nu-mi aduc aminte să fi auzit de multe ori că n-a fost printre cei mai buni. Din momentul cînd a apărut pe un teren cu public (în anul 1956, ca junior la C.F.R. Timişoara) şi pînă astăzi puţine au fost meciurile în care să nu-şi atragă laude prin jocul lui tehnic, sobru, inteligent şi eficace. Nu se poate spune însă că selecţionarea de săptămîna trecută a fost prima recunoaştere a posibilităţilor lui fizice şi tehnico-tactice. După ce joacă doi ani în marea echipă a ceferiştilor timişoreni — cu Ritter, Corbuş, Rodeanu, Androvici şi Covaci — e promovat (în 1958) în echipa reprezentativă de juniori pe care nu o va mai părăsi pînă în 1960 — cînd la Viena, el, Surdan, căpitanul echipei României, primeşte cupa pentru locul II în turneul U.E.F.A. Vremea junioratului a trecut însă şi tînărul de 20 de ani nu mai poate participa decît la jocurile unuia dintre loturile celor mari. Dar o persoană, pe atunci suspusă la Federaţia de fotbal, îi condiţionează selecţionarea de transferarea la o echipă bucureşteană. Urmează refuzul şi, numai după doi ani, lucrurile se normalizează: Surdan apare de cîteva ori în lotul de tineret, apoi rezervă la „A", iar acum iată-l, la 2 noiembrie, reprezentîndu-ne în partida cu Elveţia.

Este adevărat, în acest meci el nu s-a numărat printre cei mai buni. Dar nici aşa de slab cum citim în „Scînteia tineretului" nu ni s-a părut. După o repriză bună, a „căzut" şi el ca şi ceilalţi. In plus, îi acordăm trei circumstanţe: emoţia debutului, forma prea slabă a colegului de linie — Popescu — pe care trebuia să-l suplinească şi faptul că în naţională a jucat într-un post pe care la echipa lui l-a părăsit de ani de zile (şi, deci, nu mai e pus... punct cu rezistenţa necesară unui mijlocaş). Oricum, credem că poate fi păstrat în lot — dar ca fundaş.

Pe lîngă biografia sportivă, Surdan mai are însă şi o alta — de student, la care se pare că ţine mai mult şi bine face. S-o prezentăm, pe scurt! Terminase primele 7 clase de şcoală şi lucra ca montator la secţia pompe-locomotive. Intr-o zi, antrenorul de la C.F.R. — Androvici — îl anunţă „oficial" că nu va mai fi primit la antrenamente dacă nu se înscrie la seral. Să renunţe el la fotbal? Nu se putea! Atunci s-a dus la şcoală. Dimineaţa lucra, după-amiaza făcea antrenamente şi seara m... gea la liceu. A fost greu, dar timpul a trecut repede. După ce a absolvit n-a mai vrut el să se oprească. A dat examen la Medicină; a reuşit cu bine şi, după ce primul an a fost integralist (studenţii ştiu ce înseamnă să fii integralist), cu media generală 7 (fotbaliştii ştiu ce înseamnă media 7), acum e student în anul II.

N-aş dori să închei aceste cîteva rînduri fără a spune cîte ceva şi despre omul Surdan. Toată lumea ştie că fotbaliştii se împart, din punctul de vedere al eticii, în băieţi cuminţi şi... restul. Primii sînt şi ei de două categorii: unii care au o formidabilă ambiţie de a duce o viaţă sportivă pentru a putea juca bine şi cît mai mult, iar alţii — care din fire sînt liniştiţi şi binecrescuţi, care, cum se spune, sînt fini ca „domnişoarele". Am avut prilejul să cunosc îndeaproape cîţiva dintre aceştia din urmă: Lucescu, Remus Cîmpeanu, Sorin Bretan, Papuc, Mincă, Grizea... Printre ei — şi Surdan. Om de o probitate morală desăvîrşită, Simion este un copil cu adevărat cuminte, dar şi un tînăr caracterizat de o matură chibzuinţă. Harnic, serios, talentat şi modest, el îşi atrage fără ostentaţie prietenia dar şi respectul celor din jur. Ceea ce e mare lucru!

G. MITROI

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Bucureşti. Redacţia: Str. Brezoianu, 13. Telefon: 14 02 15.